

Туристер саны төрт есеге артады

Кәсіпкерлік мәселелері жөніндегі Сараптамалық кеңестің кезекті отырысында Балқаш қаласы мен Қарқаралы ауданында туризмді дамыту жоспары назарға ұсынылды. Облыс әкімі Ермағанбет Бөлекпаев бизнес-қоғамдастық өкілдерімен аймақтағы туризмді дамыту, жер учаскелерінің қолжетімділігі, қажетті инфрақұрылымды құру мәселелерін талқылады.

Аяулым СОВЕТ,
«Ortalyq Qazaqstan»

– Балқаш еліміздегі басты туристік 20 үздік орталық қатарына енді. Қаланың дамуына жеке инвестиция мен мемлекеттік қаражат бөлінетін болады, – деді Ермағанбет Бөлекпаев.

Балқаш қаласының әкімі Сапар Сатаевтың айтуынша, бүгінде Балқаш жағалауында туристерге арналған 54 демалыс аймағы бар. Биыл жаңа 7 аймақ ашу жоспарланған. Аталған бизнеске инвестиция салғысы келетіндер үшін тиімді мүмкіндіктер қарастырылған. Қалаға туристер тартудың негізгі орталығы – Ақтоғай ауданына қарасты Шұбартүбек және Торанғылықтың Балқашқа қосылған кенттеріне негізделген.

– Биыл 50 жұмыс орнын құрып, 7 демалыс аймағын пайдалануға беру жоспарда. Ірі жобалардың бірі – «Balkhash resort» демалыс аймағы мен «Resort Capital» ЖШС. Осы бағыттағы 41 бөлмелі 4 қабатты қонақ үй кешенінің инвестиция сомасы 400 миллион теңгені құрады. 2025

жылға қарай кешенді пайдалануға беру жоспарда, – деді Сапар Сатаев.

Әкім атап өткендей, өткен жылы курорттық ауылдарға полиция мен медицина бекеттерін орналастыру үшін модульдік үй-жайлар және биыл бейнебақылау камералары орнатылды.

– Туризмді дамыту мақсатында Бергіс шығанағы ауданында инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылым салу жұмыстары аяқталды. Біз сәуір айының соңына дейін демалыс аймақтарын салу үшін 14 жер учаскесін аукцион арқылы ойнатуды жоспарлап отырмыз. Аумақтағы қосымша жұмыстардан кейін 120 га бос жер учаскелері анықталды. Жоспарлау жұмыстарынан кейін аукционға шығарамыз, – деді ол.

Сапар Сатаевтың айтуынша, қосымша жұмыстар нәтижесінде Торанғылық және Шұбартүбек курорттық кенттерінде де бос жер учаскелері анықталды. Алдағы уақытта олар да аукцион арқылы ұсынылмақ.

– 2025 жылға қарай Балқашқа туристер ағынын төрт есеге, атап

айтқанда, 170 мың адамға дейін ұлғайту көзделіп отыр. Демалушыларды тарту үшін биыл желкенді регата жаңартылады. Сондай-ақ, Балқашта әуежай жөнделмек. Қазір қаланың әуежайы бойынша жобалау-сметалық құжаттама әзірленуде. Такси жолын, әуежайдың ғимаратын қайта құру және қызметтік үй-жайлар ғимаратын салу жоспарлануда. Такси жолын қайта құру бойынша байқау өткізілді. Ұлттық қордан қаражат бөлінгендіктен, жолды қайта жаңарту жұмыстары басталды, – деді Сапар Сатаев.

Қарқаралы ауданының әкімі Әділжан Арғынов сөз алып, этно және агротуризмді дамытуға бағытталған жоспармен бөлісті. – Қазіргі уақытта аудан аумағында бір мезгілде 3 мыңға жуық турист қабылдай алатын 37 нысан бар. Бұл нысандарда 300-ден астам адам жұмыс істейді. Жылдан-жылға жаңа заманауи демалыс аймақтары құрылуда. 2023 жылы ауданға келген ресми туристер саны 9,1 мың адамды құрады. «Қарағанды-Қарқаралы» республикалық маңызы бар жолға орташа жөндеу жұмыстары жалғасу-

да. Биылға қаладағы Т.Әубәкіров орталық көшесін қайта жаңарту, Құнанбай қажы мешітін қалпына келтіру, «Үш арыс» ескерткішінің жанындағы саябақты орнату секілді жұмыстар жоспарланған, – деп атап өтті Әділжан Арғынов.

Сондай-ақ, әкім аудан арқылы өтетін «Қарағанды-Аягөз-Бұғаз» жолының жайын атап өтті. – Қарқаралы ауданының Аппаз ауылы мен Ақтоғай ауданының Қызыларай ауылы арасында барлығы 40 шақырым дала жолы бар. Грейдерлік жол салынған жағдайда Ақтоғай арқылы

Балқашқа және одан әрі бағыт алуға болады. Солтүстік бағыт бойынша тарихи нысандарды аралай отырып, туристер Павлодар облысының Баянауыл кентіне (Айрық ауылынан 90 км) дала жолымен жүре алады. Туризмді дамыту өңірге инвестиция тартуға, туризмнің жаңа нысандарын және ілесіп қызметтерді ашуға мүмкіндік береді, – деп атап өтті Әділжан Арғынов.

Жиында кәсіпкерлер туристік саланы дамыту жаңа жұмыс орындарын құрып, жергілікті бюджетті толықтыруға, қоршаған ортаны қорғауға тиісті қаражатты көздеуге мүмкіндік беретінін атап өтті.

Сараптамалық кеңесте өңірдегі бизнес-климаттың жақсаруына ықпал ететін басқа да мәселелер сөз болды.

Қарағанды қаласының әкімі Мейрам Кожухов қаланың іскерлік жоспарлау жобаларын ұсынды. Кәсіпкерлер өңірлік деңгейде шешуді талап ететін агроөнеркәсіптік кешен, құрылыс және ТКШ, жер қойнауын пайдалану мәселелерін қозғайды.

Суретті түсірген
Жангелді ӘБДІҒАЛЫМ

Есірткі ешкімді есіркемейді

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев Ұлттық Құрылтайдың «Адал адам – Адал еңбек – Адал табыс» атты үшінші отырысында жаһандану үрдісіндегі қоғамға қауіп төндірген бес кеселдің бірі ретінде есірткі саудасын, оның ішінде, синтетикалық есірткі айналымын айтқан болатын. Былтырдың өзінде ғана есірткіге қатысты 7,5 мыңнан астам қылмыс анықталып, заңсыз айналымнан 41 тонна есірткі алынған. Осыған байланысты есірткі заттарын өндіретін адамдардың жазасын барынша қатайтып, оны ең ауыр қылмыстар қатарына жатқызу керек екенін айтты. Ал, кеселге дер кезінде жауап қатпаса, асқынған дерттің соңы өкінішке әкелмек. Осы мақсатта 2023-2025 жылдарға арналған нашакорлыққа және есірткі бизнесіне қарсы күрес жөніндегі кешенді жоспар аясында облыста өткен жылдан бері 207 есірткі қылмысы анықталған. Одан бөлек, есірткіге қатысы бар 126 адам ұсталса, оның алтауы – кәмелетке толмаған бала, он бірі – әйел.

Салтават ЛІНИЯШ,
«Ortalyq Qazaqstan»

Облыстың есірткі қылмысына қарсы іс-қимыл басқармасының басшысы Ғалымжан Бекболатовтың айтуынша, облыста есірткімен күрес – екпінді. Мәселен, аталған сала қызметкерлері 2023 жылдан бүгінге дейін есірткі бизнесі саласындағы төрт ұйымдасқан қылмыстық топтың қызметін және қылмыстық жолмен алынған ақша қаражатын заңдастырудың екі фактісін тоқтатқан.

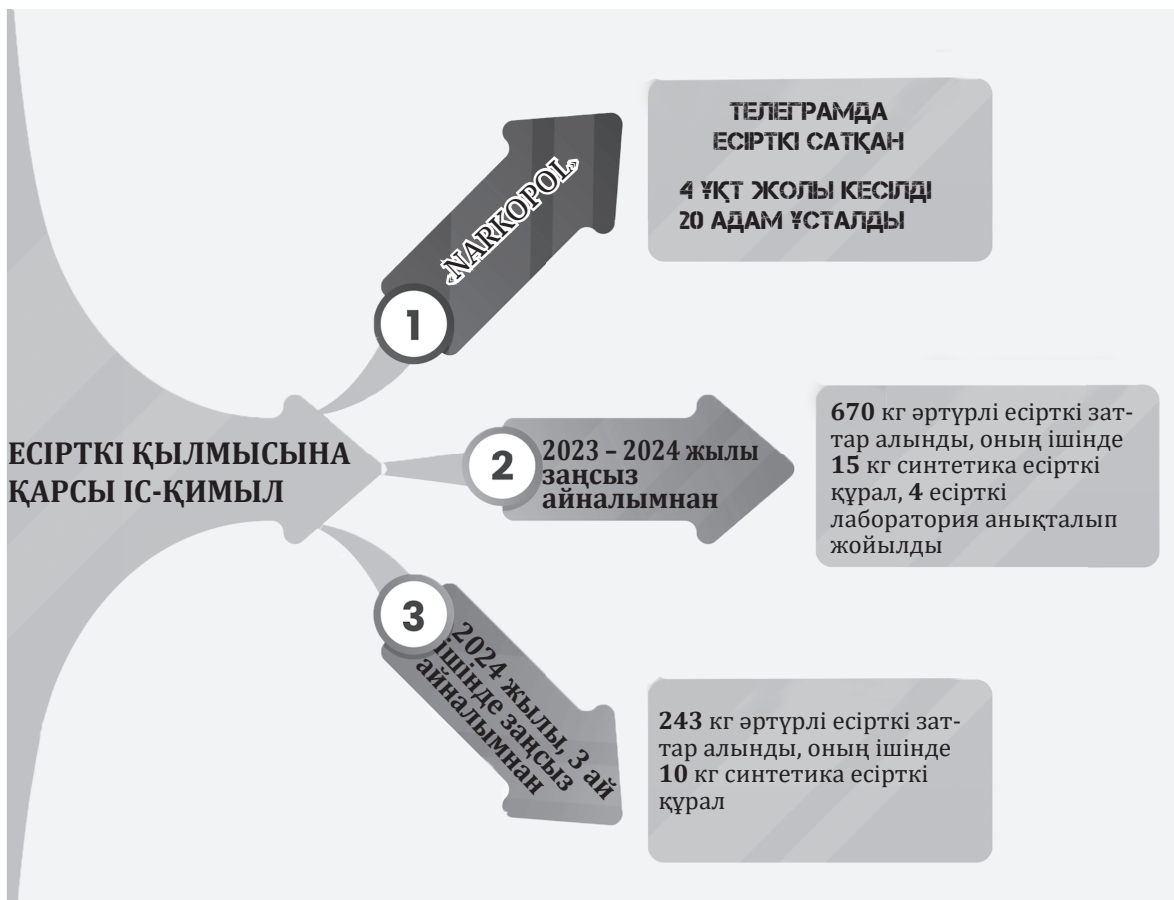
Одан бөлек, есірткіні өзге өңірлерден тасымалдаудан бөлек, синтетикалық есірткі дайындайтын зертханалар да бар. Биыл төрт зертхана анықталған. Оның екеуі – фитозертхана.

– Биылғы үш айда есірткінің заңсыз айналымынан 243 келі 979 грамм тәркіленді. Оның ішінде, синтетикалық есірткі – он келіден асса, марихуана – 130 келіден, гашиш 102 келіден асады, – дейді Ғалымжан Халелұлы.

Басқарма басшысы сондай-ақ, жүйелі негізде «Көкнәр», «Дәрмек», «Тосқауыл» республикалық іс-шаралары өткізілетінін де айтты. Оның барысында есірткінің заңсыз айналымындағы құқық бұзушылықтар анықталып, жолы кесіледі және бақылауға алынады.

Есірткі саудасымен күрестің маңызды бөлігі – оны өткізумен айналысатын интернет сайттарды бұғаттау. Биыл «Кибернадзор» ақпараттық жүйесі шеңберінде есірткі құралдарын сатуды насихаттаған және заңсыз жарнама-лаған 78 интернет-ресурс анықталып, бұғатталған. Одан бөлек, «OLX» платформасында – 11, Instagram-да – 8, Facebook-те – 11, Телеграмда – 48 аккаунттың жұмысы тоқтатылған.

– Қарағанды облысы әкімдігінің жанынан нашакорлыққа және есірткі бизнесіне қарсы күресте мемлекеттік органдарды үйлестіру жөніндегі өңірлік ведомстваралық штаб жұмыс жа-

сайды. Түрлі мекемелер мен ведомстволардың өзара іс-қимылы, әсіресе жастар арасында шаралар қабылдауға мүмкіндік береді, – дейді Ғалымжан Бекболатов.

2023 жылғы штабтың төрт отырысы, биыл бір отырысы өткен. Хаттамалық тапсырмаларға сәйкес штаб мүшелеріне орындау үшін ақпарат жіберіледі. Содан соң облыс әкімдігіне бақылау мерзімдері баяндалады.

– Кешенді жоспардың тармақтарын орындау мақсатында 2023-2024 оқу жылында «Құқықтық жалпыға бірдей оқыту» бағдарламасы бойынша құқықтар түсіндіру жұмыстарын жүргізуді көздейтін бірқатар мақсатты шаралар ұйымдастырылды. Аталған шараны басшы құрам тарапынан да, облыстың қатардағы полициялері де өткізді. Нәтижесінде облыстың қалалары мен

– дейді басқарма басшысы.

Қылмыстық кодекстің 228-бабы бойынша есірткі тасымалдаушылар, яғни, «закладчиктерге» 10 жылдан 15 жылға дейінгі бас бостандығынан айыру түріндегі жаза көзделгенін айту керек. Есірткіні өткізу – оны тасымалдаудың кез келген түрі. Яғни, қолдан-қолға берілуі, болмаса, «закладка» жасалуы да мүмкін екенін айтады есірткі қылмысына қарсы іс-қимыл бөлімінің басшысы Данияр Әбілкасымұлы.

Есірткінің үш түрі бар. Олар – тоқсаныншы жылдары кең таралған опиаттар, одан кейін синтетикалық есірткі және марихуанадан дайындалатын каннабиноидтар. Данияр Жақұдаев облысымызға гашиш пен марихуана оңтүстік өңірлерден жеткізілетінін айтады. Қазір опиоидтарды қолданатындар сирек. Ал, осы күні айна-

Президент тапсырмасын орындай отырып...

лымда жүрген есірткінің тоқсан пайызы – синтетикалық.

– Құндылық отбасынан басталады. Дегенмен, тұлғаның қалыптасуына сыртқы ортаның да әсері барын жоққа шығара алмаймыз. Есірткімен күрес құқық қорғау органдары қызметкерлерінің ғана міндеті емес. Онымен қоғам болып күресу қажет. Сондықтан, ата-аналар балаларының психикасы енді қалыптасатын жасөспірім кезеңінде есірткінің зияны туралы сөйлесіп, оны қолданумен қатар, өткізгеннің

• ФОРУМ

Ғылым күнінің ғибраты

Б.Бейсенов атындағы Қарағанды академиясында Қарағанды қаласының 90 жылдығына арналған «Ғылым апталығы» өтті. Форум аясында «Заң ғылымының қазіргі даму үрдістері» атты халықаралық ғылыми-практикалық конференция ұйымдастырылуда.

Аяулым СОВЕТ,
«Ortalyq Qazaqstan»

Форумға облыс әкімінің орынбасары Ерлан Құсайын қатысып, Қаныш Имантайұлының кен байлығын тауып қана қоймай, маңызды өндірістердің ашылуына айтарлықтай үлес қосқанын тілге тиек етті.

– Бүгін қазақ ғылымының атасы, ұлтымыздың аяулы перзенті – Қаныш Сәтбаевтың туған күні. Академик Орталық Қазақстандағы кен қоры кем деген кей пікірді жоққа шығарып, әлемге еліміздің жерасты қазынасын ашты. Орталық Қазақстан болжамының металлогендік картасын жасау – Қаныш Сәтбаевтың басты жаңалықтарының бірі.

Мемлекеттің ертеңі үшін аянбай еңбек еткен аяулы тұлғаның мерейтойы сүйікті Қарағандымыздың 90 жылдығымен қатар келіп отыр. Мерейлі мерекелермен баршаңызды құттықтаймын. Қарағанды академиясы құқықтық білім беруде отандық жоғары оқу орындары арасында үлкен дәрежеге ие. Құрметті курсанттар, жетістікке жету жолында жеңімпаздар қатарында болыңыздар. Отаңа адал болып,

ұлтқа қалтқысыз қызмет етіңіздер, – деді Ерлан Бейсембайұлы.

Форумға Қазақстан және ТМД елдерінің ЖОО студенттері, мемлекеттік органдар өкілдері, жастар қатысты.

Сөз алған академия басшысы Санжар Әділов мемлекетшіл жастардың ел егемендігі жолындағы ерлік істері жайлы өңгіме өрбітті. Ғылым күніне арналған шарада бірқатар академия қызметкерлеріне Алағыс хат табысталды.

– Бәрімбек Бейсенов атындағы Қарағанды академиясы – Қазақстанның ішкі істер органдары үшін білікті мамандар даярлайтын оқу орындарының бірегейі. Полиция қызметкерлері қылмыспен күресте алдыңғы шепте үнемі өз бастарын қатерге тігіп жүреді. Академияда ішкі істер органдарының қылмысқа қарсы іс-қимылды, қоғамдық тәртіп пен қоғамдық қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласында озық білімді және біліктілігі жоғары мамандар даярлануда, – деді Санжар Әділов.

Сурет
Қарағанды академиясының баспасөз қызметінен

«Көненің жазып кеткен хатындай мекен»

Сайын дала төсіндегі тарихи ескерткіштер – өткен күннен қалған хат секілді. Өткенінді білгің келсе және соны ұрпағыңа жеткізгің келсе, жәдігерлерді көзіңнің қарашығындай сақтаған абзал. Бұл мәселені ел Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев Ұлттық Құрылтайдың үшінші отырысында айтты. «Біз болашаққа сеніммен қадам басу үшін төл тарихымыздың ауқымы кең екенін толық сезініп, мәдени мұрамызды сақтап, оны дәріптеуіміз қажет. Қазақстан – Ұлы даладағы көшпенділер өркениетінің тікелей мұрагері» деп еді. Арқа даласы осындай тарихи ескерткіштерге бай. Соларды сақтай алып жатырмыз ба? Осы тақырып төңірегінде облыстық тарихи-өлкетану музейі басшысының ғылым жөніндегі орынбасары Гүлдана Бейсенғалиевамен сұхбат құрған едік.

– Өткен жылдары Балқашқа таяу жатқан Бектау атаның етегі қазылып жатыр деген шу шыққан еді. Бектау ата тауының мәселесі не болып жатыр бұл күнде? Қазба жұмыстары тоқтатылды ма?

– Ашық ақпарат көздерінен алынған мәлімет бойынша, Бектау ата қорығының тікелей маңында «Алматы» ЖШС «Дөнекер-Жол» ұйымы жол құрылысына қажетті жару және тау жыныстарын (тас) өндіру жұмыстарын жүргізген. Ұйымның жауабы бойынша, тас өндіру заңды түрде жүргізіліп, барлық қажетті құжаттар берілген. Сонымен қатар, аталған ұйымның жауабында – жарылыс жұмыстары жүргізілген аумақ қорық ауданына кірмейтіні туралы атап өтілді.

Қазіргі уақытта Бектау ата қо-

рығы аумағында жарылыс жұмыстары жүргізілмейді.

– Өңірде тарихи орындарды сақтау үшін қандай да бір шаралар атқарылып жатыр ма?

– Тарихи мұраны сақтау, насихаттау біздің басты міндеттеріміз болғандықтан, әрине, оның келер ұрпаққа жетуі үшін жыл сайынға абаттандыру жұмыстары, реставрациялық жұмыстар жүргізіліп тұрады. Және де студенттер мен оқушылардың қатысуымен, жастар ресурстық орталығымен ЭКО-турларға шығып тұрамыз. Ол жерде ескерткіш бойынша экскурсия, сенбіліктер, жинастыру жұмыстары жүргізіледі. Мысалға, мұндай шара 2021 жылы Талды тарихи-археологиялық паркінің аумағында ұйымдастырылды.

– Шет ауданындағы Талды

қорымында биыл қазба жұмыстары жүргізіле ме?

– Шет ауданындағы Талды қорымында қазба жұмыстары сонау 40-шы жылдардан бастау алған болатын. Экспедицияның алғашқы жылдарын үш кезеңге бөлуге болады: Біріншісі – 40-шы жылдардың ортасынан 60-шы жылдарға дейін. Бұл Орталық Қазақстан археологиялық экспедициясы Өлкей Марғұланнның жетекшілігімен өтті. Екіншісі – 60-шы жылдардан бастап 2014 жылға дейін фрагменттік қазба жұмыстары жүргізілді. Ал, 2014 жылдан бастап Талды археологиялық паркін құру

үшін тұрақты негізде археологиялық жұмыстар жүргізілді. Биыл да қазба жұмыстары өз жалғасын тауып, қола дәуірі мен ерте темір дәуірінің қорғандары, сондай-ақ, Беғазы-Дәндібай кезеңінің Ақкөз тұрғын үйіне жасалған қазба жұмыстары зерттелетін болады. Көзделген қалпына келтіру жұмыстары да болады.

– Облыс аумағындағы тарихи орындар қалай насихатталуда және солардың төңірегінде этнотуризм ұйымдастырылып жатыр ма?

– Тарихи орындарды насихаттау бойынша облыстық тарихи-өл-

кетану музейінде бірнеше бағытта жұмыс жүреді. Біріншіден, тарихи орындарға транспорттық экскурсия, яғни Долинка кентіндегі Саяси қуғын-сүргін құрбандарын еске алу музейіне экскурсия, Теміртау қаласына экскурсия, Ақмола облысындағы АЛЖИР музейіне экскурсия және өзіміздің Қарағанды қаласы бойынша, сондай-ақ, Талды тарихи-археологиялық паркіне экскурсиялар ұйымдастырып тұрамыз. Екіншіден, жаңағы айтқан ЭКО-тур. Бұл ЭКО-тур жастарға тарихи-мәдени мұраны насихаттап, оларды болашақ ұрпаққа осы қалпында жету үшін сақтауымыз керек екендігін түсіндіріп көрсету мақсатында ұйымдастырылады. Ол жерде белгілі бір ескерткіш тарихы баяндалып, экскурсия жүргізіліп, абаттандыру, сенбілік жұмыстары жүргізіледі. Бұл шара аясында біз 2021 жылы Талды паркінің аумағына, 2022 жылы Бұқар жырау кесенесіне, 2023 жылы Спаск мемориалдық кешеніне барған болатынбыз. Үшіншіден, облыстық білім басқармасымен бірлесіп ескерткіштердің кішігірім макетін жасайтын облыстық байқаулар өткізіп тұрамыз. Бұл байқауға қатысқан оқушылар белгілі бір ескерткішті таңдап, сол ескерткіш туралы ізденіп, зерттеу жұмыста-

рын ұсынады. Бұл конкурс музейде 2022 жылы өткен болатын. Келер жылы міндетті түрде тағы жалғасын табады.

Сондай-ақ, былтыр бірінші рет Талды тарихи-археологиялық паркінде «Талды – әлемдік өркениеттер тоғысында» атты І халықаралық фестиваль өткен болатын. Фестиваль Талды тарихи-археологиялық паркін, парк аумағындағы тарихи ескерткіштерді насихаттау, парк аумағында жылдар бойы жүргізіліп келе жатқан зерттеу жұмыстарының нәтижесін көрсету мақсатында ұйымдастырылды. Фестиваль аясында алыс-жақын шетелдерден археолог ғалымдар келіп, республикалық музей, тарихи-мәдени мұраны сақтау орталықтарының қызметкерлері қатысты. Бұл фестиваль да енді жыл сайын өтеді деген сенімдеміз.

Жалпы, Арқа атырабы – көне дәуірдің жазып кеткен хатындай қастерлі мекен.

– Толыққанды ақпарат бергеніңіз үшін алғыс!

Сұхбаттасқан
Ерік НАРЫН
Сурет кейіпкердің жеке мұрағатынан

Кітап – ұлттық иммунитеттің дәрумені

Ел Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев Ұлттық Құрылтай отырыстарында кітап оқу мәселесін жиі қозғап жүр. «Шын мәнінде, ғұмыр ойлы ұлт болудың ең төте жолы – кітап оқу. Сондықтан кітап оқу мәдениетін қоғамда барынша орнықтыруымыз керек» деп еді. Ал, кітап оқу мәдениетін қалыптастыру үшін әлбетте кітапханаларды дамытуымыз тиіс. Мемлекет басшысы бұл тақырыпқа да ерекше назар аударған. «Токсаныншы жылдардағы аласапыран уақытта мыңдаған кітапхана жабылды. Миллиондаған кітап қорынан айырылды. Соңғы жылдары жағдайды түзеу үшін әрекет жасалып жатыр. Кітапхана – мемлекеттің, ұлттың негізгі жады. Еліміз үшін құнды тарихи деректер мен материалдардың дені кітапханада сақталады. Сондықтан кітапхана ісін дамытуға бей-жай қарауға болмайды» деді. Тіпті, тәулік бойы жұмыс істейтін кітапханаларды ашуды ұсынды. Біздіңше бұл – дер кезінде көтеріліп отырған мәселе. Өйткені, ұлтты бір ағзамен салыстырсақ, кітап – сол ағзаға аудай қажет дәрумен іспеттес.

Ерік НАРЫН,
«Ortalyq Qazaqstan»

Атырауда өткен Ұлттық Құрылтайдың үшінші отырысында «Өздеріңізге мәлім, мен былтыр Түркістанда өткен құрылтайда елімізде тәулік бойы жұмыс істейтін заманауи кітапхана салу туралы айттым. Ондай кітапханалар көптеген елде бар. Менің тапсырмаммен Алматыда және Астанада көп ұзамай осындай тамаша ғимараттар бой көтермек. Жалпы бұл саланы жетілдіру үшін басқа да ауқымды шараларды қолға алу қажет» – деді Қасым-Жомарт Тоқаев. Осы сөзінен кейін біздің аймақта да осындай кітапханалар ашыла ма деген сауал туындады. Сауалды облыстық мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасына жолдадық. Басқарма басшысы Еркебұлан Жұмакенов алдағы уақытта тәулік бойы жұмыс істейтін кітапханаларды ашу жоспарда жоқ екенін айтты.

– Президент Қасым-Жомарт Тоқаевтың төрағалығымен Атырау қаласында өткен Ұлттық Құрылтай отырысында Астана және Алматы қалаларында тәулік бойы жұмыс істейтін заманауи кітапханаларды салу туралы мәселе көтерілді. Кәзіргі уақытта Қарағанды облысы бойынша барлық кітапхана бейімделген ғимараттарда орналасқан. Сонымен қатар, тәулік бойы жұмыс істеу – ҚР Еңбек Кодексіне сәйкес Еңбек шартына, Ұжымдық шартқа өзгерістер енгізуді талап ететін ауқымды жұмыс. Сондықтан, бүгінгі күні өңірімізде тәулік бойы жұмыс істейтін кітапхана ашу жоспарда жоқ. Ұлттық Құрылтайдың қорытындысы бойынша жұмыс жоспары құралып, кітапханаларды жаңғырту мәселесі қарастырылады, – деді Еркебұлан Жұмакенов.

Басқарма басшысының сөзіне сүйенсек, тәулік бойы жұмыс істейтін кітапханаларды ашу әсте оңай емес. Дегенмен, Президенттің Ұлттық Құрылтайда айтқан осы сөзі елдің қолдауын тауып отыр. Алаштың айбоз ақыны, Абай атындағы Мемлекеттік сыйлығының иегері, халықаралық «Алаш» әдеби сыйлығының иегері Серік Ақсұңқарұлы да келешекте түні бойы есігі айқара ашық тұратын кітапханалар міндетті түрде ашылуы тиіс деген пікірде.

– Өркениеттің шыңына шығамын деген ел кітап оқиды. Кітап оқымай, адам баласының көкірек көзі ашылмайды. Ал, көкірек көзі жабық, санасы таяз адамдар

мемлекетті қуаттандыра алмайды. Оқудан ажыраған ел тағылыққа қарай беттейді. Меніңше, Президенттің осы сөзі жерде қалмай, міндетті түрде жүзеге асуы тиіс. Жан азығын емес, тән азығын күйттеп кетсек, рухымыз сөңуге айналады.

Сосын, бүгінде көбінің кітапханаға баратын уақыты жоқ. Күні бойы жұмыста. Ал, кешке кітапханалар жабылады. Тәулік бойы есігі жабылмайтын кітапханалар болса, оған оқырмандар ағылады деген сенімдемін, – деді Серік Ақсұңқарұлы.

Жауапты басқармаға өңірдегі кітапханалар қорының ахуалы жөнінде де сауал жолдаған едік. Еркебұлан Жұмакенов қорларды толықтыру жоспарға сәйкес жүріп жатқанын айтты.

– Қарағанды облысы кітапханаларының қоры 4 млн. 640 мың 756 дананы құрайды. Оның ішінде 4 млн. 472 мың 803 данасы кітап, 167 мың 953 данасы мерзімді басылымдар. Соңғы 2 жылда кітапханаларға бюджет қаражатынан 64 мыңнан астам кітап сатып алынды. Мәселен, 2022 жылы – 36 868 дана, 2023 жылы – 27 825 дана, – деді Еркебұлан Жұмакенов.

Кейінгі кезде кітаптарды тиісінше насихаттауымыз тиіс деген пікір жиі айтылып жүр. Еркебұлан Жұмакенов оқулықтарды дәріптеу шаралары бір ізге түскенін мәлімдеді.

– Ол үшін кітапхананың сайты, әлеуметтік желілер арқылы жаңадан түскен кітаптарға бейне роликтер жасалып, шоулар өткізіледі. Жарыққа жаңа шыққан кітаптардың тұсаукесерлері өтеді. Сондай-ақ, кітап қорын насихаттау үшін көпшілік іс-шаралар барысында оқырмандардың назарына кітап көрмелері ұйымдастырылады, – деді облыстық мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасының басшысы.

• Өңірлерді дамыту

Егісті ауданның екпінді дамуы

Осакаров ауданының әлеуметтік-экономикалық дамуы қалай? Аудан тұрғындарын қандай мәселе толғандырады? Егісті өңірдің кірісі мен шығысы, шешімін тапқан, әрі түйіні тарқатылуы тиіс мәселелері бойынша Өңірлік коммуникациялар қызметі платформасында өткен брифингте ауданның әкімі Руслан Нұрмұханбетов айтты берді.

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев өңірлік саясатта әлеуметтік-экономикалық дамуға теңсіздікті азайтуға айрықша мән беру қажеттігін ұдайы назарда ұстайды.

Президент әр аймақта тән міндеттерді жалпыұлттық басымдықтармен дұрыс ұштастыра білу қажеттігін, ұлттық даму жоспары аясында азаматтардың тұрмыс сапасын арттыру үшін нақты 25 міндетті айқындап, Үкімет пен әкімдер Өңірлерді дамыту жоспарларын бекітілген жалпыұлттық міндеттерге сәйкес жаңартуы қажет. Тұрғын саны миллионнан асатын қалалар еліміздің жаһандық бәсекелік қабілетінің тірегі, ал, облыс орталықтары өз өңірлері өсімінің өзегі болуға тиістігін атаған болатын өз Жолдауында.

Биыл Осакаров ауданына қарасты Молодежный кентінде блок-модульдік қазандық және Сарыөзек, Ошаған, Ақпан, Жұддыз және Шұңқырқөл ауылдарында бес медициналық мекеме құрылысы басталады. «Ауыл – ел бесігі» арнайы жобасы бойынша Батпақ және Озерное ауылдарының ішкі жолдары жөнделеді.

Сондай-ақ, ауданда Николаевка, Сенокосное, Садовое, Трудовое ауылдарында су құбыры желілерінің құрылысы аяқталады. Осакаров ауданындағы су құбырының жетінін кезегінің құрылысы жалғасады.

– Халықты ауыз сумен қамтамасыз ету – аудандағы басым бағыттардың бірі. «Ауыл – ел бесігі» арнайы жобасы бойынша Қаракөл ауылында су құбыры желілерінің құрылысы қолға алынады. Конкурстық рәсімдер басталды, – деді Руслан Нұрмұханбетов.

Молодежный кентінің тұрғындары қыста үйлердегі батареяның жиі суық қалпында қалатынын, қазандықтың нашар жұмыс істейтінін айтып жиі шағымданады.

Сол ретте, әкім тағы бір маңызды міндет

Сурет шығармашысының

– Молодежный кентінде блоктық-модульдік қазандық салу және үш көшеде жылу желілері жөнделіп, Осакаров кентінің қазандығында екі қосымша қазандық орнатылады деді.

Ауа райының қолайсыздығына байланысты электр қуатының жиі сөнуі орын алады. Молодежный – қалалық типтегі ауыл. Ондағы үйлердің 95%-ында орталық жылу бар. Екі қазандық жылу береді.

Руслан Нұрмұханбетов атап өткендей, жыл сайын нысанды жөндеуге бюджеттен қаражат бөлінеді. Алайда, бөлінген сомалар барлық мәселелерді шешуге жеткіліксіз.

– Бұл қазандық электр энергиясын, көмірді тұтыну және қызмет көрсету жағынан ең қымбат, – деп атап өтті Осакаров ауданының әкімі. Біз қанша ақша салсақ та, мұның бәрі тиімсіз болып отыр. Халықтан шағымдар көп түсті. Сондықтан да мамыр айында жаңа блоктық-модульді қазандықтың құрылысын бастауды жоспарлап отырмыз. Жобалық-сметалық құжаттаманы әзірлеп, рұқсат алдық, бізді облыс деңгейінде қолдады. Жаңа қазандық заманауи, арзан және

ланған. Бұл жобаны іске асыру 850 миллион теңгені құрайды. Сондай-ақ, Молодежный кентіндегі жылу желілерін жөндеуге қаржы бөлінді.

Сонымен қатар, аудан басшысы Осакаров ауылында қазандықты жөндеу бойынша ауқымды жұмыстар жүргізілгенін атап өтті. Жылыту маусымы аяқталғаннан кейін екі жаңа қазандық орнатылады. Аудандық бюджеттен 28,6 миллион теңге бөлінді. Өткен жылы онда ағымдағы жөндеу жұмыстары жүргізілді, сондай-ақ, Байғабалов көшесіндегі жылу желілері жөнделді.

Тұрғын үй салу – тағы бір маңызды міндет. Осакаровкада биыл төрт 18 пәтерлі үй пайдалануға беріледі.

– Осы жоспарлармен қатар «Ауыл – ел бесігі» бағдарлама бойынша біз Батпақ және Озерное ауылдарындағы кентшілік жолдарды жөндеп, бес елдімекенде су құбырларын салмақпымыз. Сонымен қатар, Осакаровка ны газбен қамтамасыз ету басталады. Бізде жоба бар, қаржыландыруды күтеміз, – деп атап өтті әкім.

Әділет ШОПЕН

• «ТАЗА ҚАЗАҚСТАН»

Сенбілік – тазалық таразысы

Ел Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев былтыр Астана қаласындағы сенбілікке қатысып, сұхбатында қазақстандықтарды жаппай сенбілікке шығып, қала тазалығына атсалысуға үндеген. Бұл үндеуі осы күнде халық санасына бекіп келе жатқандай. Сәуірдің жылы күндерінде сенбіліктер ұйымдастырылуда. Қазақстан Республикасының Ішкі істер министрлігіне қарайтын Бәрімбек Бейсенов атындағы Қарағанды академиясы да шет қалмады. Сенбілікке 200-ге жуық тыңдаушы қатысты.

Ерік НАРЫН,
«Ortalyq Qazaqstan»

Олармен қоса академия қызметкерлері де шықты. Қаланың Оңтүстік-Шығыс бөлігіндегі даңғылдар мен үйлер арасындағы көшелердің коқыстарын жинады. Небәрі бір сағаттың ішінде жиналған коқыс шамамен 50 қапқа жуықтады. Бұл сенбілікті өз бастамаларымен ұйымдастырыпты.

– Қаламыздың таза болғанын қалаймыз және осы жолда өз үлесімізді қосуға әрқашан дайынбыз. Устаздардан бастап, курсанттарға дейін осы бастаманы қолдады. Меніңше, әр азамат өз да болса, өз көмегін, шарапатын маңайына таратып жүруі

• ТАНЫМ

Аққыз күйшімен кездесу

Жұырда белгілі күйші Аққыз Ахметқызының өрелі өнерін, табиғи болмысын паш ету мақсатында республикалық деңгейде ауқымды іс-шара өткізілмекші. Аймақты дүр сілкіндірген жақсы жаңалық мені ғана емес, бүкіл өнерсүйер қауымын қуантқаны сөзсіз. Соған орай мен де қолыма қалам алып, Аққыз ана туралы естелігімді жазуға ниеттендім.

Мағыналы өмір сүріп, мәңгілік із қалдырған, халқымызға тән күй өнерінің өміршең күшіне өле-өлгенше сенген, әрі ұлықтай білген өңіріміздің өзгеше қызы Аққыз менің бала кезімнен-ақ жұдырықтай жүрегімді жаулай алған тұлға еді. Атағы аңыз боп тараған ауялы жанның әнін әкем домбырамен орындайтын. Менің бала қиялым қиянды шарлап, мұңды әуенте еліктеп, жүрегімді аяныш секілді бір белгісіз сезім билеп, сұлу да өнерлі қызды көзіме елестететінмін, «Бір көрсем-ау» дейтінмін.

Дара дарын иесі өле-өлгенше ауылда, кәдімгі қазақи тіршілік кешті. Бұйырған топырақты басып, ел адамдарымен етене араласты. Кәдімгі жар, ана, әженің образын өнердің емес, өмірдің сахнасында шынайы сомдады. «Сырт келбеті мен ішкі жан дүниесі үйлескен ғажап жан еді», – дейді көзкөргендер.

1978 жылы Аққыз әжені көру бақыты маған да бұйырған еді. Қаратал ауылының бас экономисі болған Амантай Мәдібеков ағамның қызметі ауысып, отбасымен ауылдан көшуге байланысты Рымтай жеңгем екеуі жұртына дастарқан жайып, той рәсімін жасайды.

Мен сонда іргелес ауылдың қызы болсам да, Қаратал мен қазіргі Нарманбет ауылының табиғатының, ауа райының екі түрлі екенін аңғардым. Бұл жақтың салқын самалына, жап-жасыл шалғынына тәнті болдым. Айтулы өнер тарланының

мекені солай болуға тиістідей. Осындай жанға жайлы табиғат аясында той қызық қайнап жатты.

Топ адамның ішінен ақ жаулықты, сәнді киінген, болмыс-бітімі басқашалау кербез әже көзіме оқшау көрінді, жеңгемнен «Бұл кісі бір жақтан келген бе?», – деп сұрадым. «Жоқ, осында тұрады, Аққыз апа ғой», – деді ол кісі.

Қызмет көрсетіп, қолғабыс етіп жүрсем де, ара-арасында мен сол ауялы жанды бақылаумен болдым. Бала кезімнен әні құлағыма сіңіп, дүйім қазақ еліне таны-мал адамды көзбен көргеніме көңілім сенбегендей...

«Шіркін, әнін өз аузынан естіп, күйін тыңдасам ғой»,– деймін қиялдап. Өкінішке орай, әженің бұл кезде жасы сексеннің сегізгірінен асқан шағы ғой. Үлкен адамды ешкім де мазаламады. Қасында немересі бар. Бәрібір бекзат өнердің бір сиқыры бар-ау, қалай да әжей топ ішінде дараланып отырды. Бір сәтте мені қол бұлғап, қасына шақырды. Жүрегім лүпілдеп, асығыстау басып, қасына келдім. «Мына немереме су әкеліп жаны, айналайын, қолыңа дерт бермесін», – деді ақ әже. Мен су ұсынған соң, «Рақмет», – деді сыпайы ғана.

Кейіннен ойлаймын, қандай бақыттымын, абыз ананы көзіммен көрдім, аузынан маған арнайы айтылған «рақмет» деген сөзін естіп, жылы лебізіне бөлендім. Мен етке қамыр жайған едім, сөз жок,

Сурет ашық дереккөзінен

асыл ана ауыз тиді ғой, сорпа таратып, шай құйысқанмын, одан да ұрттаған болар. Бұл, әрине, жақсы жанмен кездескен аз ғана уақыт – теңізге құйған тамшыдай ғана. Әйткенмен, өмірімнің бір сәті сондай ұлы адамға қызмет етуге арналыпты. Бұл да мен үшін бір бақыт.

Өкінішті жері, ертесіне үйіне барып, әңгімелесем де болатын еді. Оған жететін батылдық менде болмады!

Бір-екі күннен кейін ағамның көшімен бірге Қараталды артқа тастап, мен де қайттым. Әлі есімде, сол елдімекенде бір

жақыным қалып бара жатқандай, Аққыз әжені қимай-қимай аттанғанмын. Кеудемдегі өкініштің салқыны әлі күнге дейін тарқаған жоқ, өйткені, ұмсынсам, қолым жетпейтін, тірі кезінде-ақ есімі аңызға айналған өнер иесін көзбен көре тұра, құмарымнан шығып күйін, әнін өз құлағыммен тыңдай алмадым, жүрегім де ол жанды енді көрмейтінімді сезгендей еді.

Жол бойы ыңылдап, әженің әнін айтып келген едім:

Құбыладан кеш батса, бес шам жанар-ау,
Жел сокса да сөнбейді алтын панар-ау.

• ТАҒЫЛЫМ

Қасқыр соққан Қапса жеңгей

Бұл уақиға 1948 жылы қыс айында болған еді. Ол кезде әкем Жұмаш Шәдетұлы Үлгі колхозында басқарма төрағасы екен. Сол жылы қыс мейлінше суық, қар қалың, саман кірпіштен салынған аласа үйлер қар астында қалып, тек мұржалары ғана көрінеді екен.

Табиғаттың осындай қиыншылығы шаруаларға оңай тимей, колхоз малының күтімі де ауыр болған. Оның үстіне сол қыста дала жыртқышы қасқырлар өте көп болыпты. Түнге қарай мал қораларының төбесінен түсіп, малдарды жарақаттап, көп шығын келтірген. Қараңғы уақытта ауылда жүрудің өзі қорқынышты болған.

Кейін ақсақалдар бұл жыртқыштар бір жақтан ауып келген деп отыратын. Қасқырлар таң атқанда ауылдағы мал қораларының жанынан тізбектеліп далаға кететінін көргендер әңгімелеп айтатын. Ауыл азаматтары аттарын баптап, мылтықпен, сойылмен қаруланып, иттерін ертіп, қасқырларды алысқа жеткізіп тастайтын.

Енді әңгіміміздің басты тақырыбына ауыссам, шешем Қапса Зейлекбарқызы ас үйде қазандақта бауырсақ пісіріп жатты. Бір уақытта мені және інім Кеңесті киіндіріп, далаға ойнап келуге

Сурет ашық дереккөзінен

шығармақ болды. Мен Кеңесті жетелеп, үйдің есігін аша бергенімде, бөтен бір ит пен біздің Арыстан деген сары қасқа ит үйге кірді.

Сары қасқа Ерейменнің сары қасқа тұқымынан қасқыр алатын ит болатын. Бөтен ит ас үй жаққа еніп кетті, Арыстан төр үйге қарай

кірді, есікті арғы жағынан аша алмай, арыслдап тұрды.

Шешем Қапса бізді ас үйдің бұрышына тұрғызып, алдымызды қамыр жайып отырған үстел-

ды. Сенектегі отынның үстінде жатқан бөшке ыдысты қасқыр деп ойлаған.

Әкем ол кезде конторда отырған екен. Далаға шыкса, үйдің жаны толған халықты көріп, жүгіре басып келеді. Ол уақытта 49 жаста, қайратты, зор адам болатын. Жағдайды естігеннен кейін, бүкіл отбасы қасқырмен бірге үйде екенін білген соң, үйге кіремін дегенде, жанына Бөпежан Бұқпапш келіні деген бәйбіше ереді. Ол кісі де зор, қарулы екен.

Әкем үйге кіргенде, ас үйде жатқан қасқырды көріп, дереу кіреберіс бөлмедегі төселген киізді алып, тез басып қасқырға жауып, үстіне отыра кетіп, қасқырды тапқылтпайды.

Шешеме: – Келіп, киіздің сыртынан тұмсықтан қолыңдағы балтамен ұр!, – дейді.

Шешем қасқырды тұмсықтан үш рет ұрып өлтіреді. Қасқыр үлкен екен, төбедегі ілгекке ілгенде, құйрығы жерде шұбатылып жатыпты.

Бұл әңгімені жазда ел аралап жүрген, ол кезде «Советтік Қарағанды» (қазіргі «Орталық Қазақстан») газетінің бас редакто-

ры Бейсенғали Тәйкіманов естіп, менің шешем Қапса Зейлекбарқызымен сұхбаттасып, облыстық «Советтік Қарағанды» газетіне «Қасқыр соққан Қапса жеңгей» деген тақырыппен көлемді мақала жариялапты.

Мен де осы мақаламды сол тақырыппен атап отырмын.

Анам Қапса адамгершілігі мол, газет-журналдарды, әдеби кітаптарды оқып, бар жаналықтардан хабардар, көзі ашық, көкірегі ояу, ақкөңіл, қонақжай, кімге болсын көмегін аямайтын, ақжарқын адам еді. 2006 жылы ақпан айында 86 жасында өмірден озды, иманың кәміл болсын, анашым!

Мен бұл әңгімені ақпарат құралдарында жарияламасам да, көпшілік жиналған жерде жастарға айтып отырамын. «Егемен Қазақстан» газетінің 2024 жылғы 5 наурызда шыққан санында Қасымхан Ғалымның Сәкүл Сақпаева туралы «Қасқыр соққан апа» мақаласын оқыған соң, шешем туралы мақаламды газет бетіне шығаруды жөн көрдім.

Женіс ШӘДЕТОВ,
Бұқар жырау ауданының
Құрметті азаматы

• АПТАЛЫҚ

Кітап – айнымас дос

Қай дәуірде болмасын, кітап оқу, әсіресе, бүгінгі техника мен технологиясы қарыштап дамыған заманда білімнің негізгі көзі ретінде біте қайнасып, дамып келеді.

Абай атындағы облыстық балалар кітапханасы 70 жылға жуық оқушылардың көктемгі демалысында, кітапханалық мереке – Балалар кітабының апталығын өткізіп келеді. Кітапхана 1953 жылдан білімге құштар балалар үшін дәстүрлі түрде кітап мерекесін ұйымдастырып отырады.

Кітапхана Балалар кітабының апталығын өткізді. Мереке-лік бағдарламада жас оқырмандар үшін дөңгелек үстел, әдеби қонақжай, байқаулар, телекөпір ұйымдастырылды.

Осындай іс-шаралар балалардың әдеби талғамын қалыптастырып, оқуға деген қызығушылығын арттыра түсіп, отбасылық оқу дәстүрін одан әрі жандандыратыны анық.

Өз тілшімізден

• КӨРМЕ

«Атлантида» шақырады

Қарағандылық талғампаз өнерсүйер қауым назарына суретші Айбек Бегалиннің көрмесі ұсынылды. Облыстық бейнелеу өнері мұражайында ашылған көрмеден үлкен және кіші, көркем және графикалық 145 жұмыспен таныса аласыз. Туындыларда көзғартар Атлантида, мәңгілік тіршілік және уақыттың өтпелілігі, футуристік меганполистер, сұлулық пен өмірдің мәнін ашуға жетелейтін ойлар бар.

Жәлел ШАЛҚАР,
«Ortalyq Qazaqstan»

Көрмеге суретшінің 2003 жылдан бастап, быттыр аяқталған «Апокалипсис» циклінің бес үлкен картинасы қойылған.

– Мұнда 1996 жылдан 2024 жылға дейінгі салынған 145 жұмысымыз тұр. Бұл туындылардың арасында 20 жыл бойы салған суреттер де бар. Ол картиналар негізгі қабырғаға ілінген, олардың мөлшері – 180х120. Атап айтсақ, «Атлантида», «Меганполис», «Диржабаль», «Уақыт», «Жұлдыздың құлауы».

Осы көлемді бес жұмыстың бәрі бір уақытта 2003 жылы басталып, 2023 жылы аяқталды.

Жаңа жұмысым – «Орхидеялар» триптих. Мұнда жұртшылық суреттердің эскиздері мен толық нұсқасын көре алады. Мен оларды салған кезде қалалық, ең минималистік интерьерді елестеттім. Ең ескі жұмыстарым 1996 жылы салынған туындылар, – деп атап өтті Айбек Бегалин.

Суретшінің философиялық жұмыстарына «Ойтолғам» тау шыңдарының фонындағы Сиддхартта жатады. Сиддхартта – Будданың дүниеге келгенде қойылған есімі.

Экспозицияға пейзаждар да кірген. Олар «Қарағандының портреттері», «Кеншілер сарайындағы Аллея», «Федоров су қоймасы», сондай-ақ, Қытай және

Лос-Анджелес маңындағы теңіз көріністері.

Тағы бір айта кетерлігі көрмеде гравфикалық жұмыстар да баршылық.

– Айбек ешқашан реализмнен бас тартқан емес, оның жұмыстары классикаға негізделген. Сонымен бірге, жұмыстардың жанды әсерден, қиялдан, тынымсыз ой кешуден туатынын аңғарасыз.

Ал, мұның иллюстрациясы деп «Кемелер» сериясын айтуға болады. Кеменің мотиві оның тұтас шығармашылығынан байқалады. Айбек мұндай тақырыпты кескіндемеде де, графикада да ойлап таба біледі. Ұшатын кемелер – бостандықтың, асқақ рухтың көтерілуінің нышандары. Суретші өзінің «бегалиграфиясын» графикалық тілде де, техникада да жетілдіріп келеді. Қазір кескіндеме жұмысының сипаты айтарлықтай өзгерген. Жарқын, қарама-қарсы, пластикалық байын түскен. Жалпы, жұмыс стилі барған сайын дамып келеді, – дейді өнертану профессоры, Өнер академиясының акаде-

Сурет ашық дереккөзінен

мигі Лариса Золотарева.

Қазақстан Суретшілер одағының мүшесі академик Болат Мұхамедиев те Астана қаласынан Айбек Бегалинмен жеке танысу үшін арнайы келіпті.

– Мен суретшіні Facebook желісі арқылы білемін. Оның шығармашылығы, сурет өнері туралы ойы қызықтырғандықтан, Астанадан танысу үшін әдейі келдім. Мен – абстрактілі суретшімін. Айбек Бегалиннің соңғы

жұмыстары – керемет. Айбек – жан-жақты суретші, ол реалистік картиналарды, портреттерді және күрделі дерексіз жұмыстардың қыр-сырын жақсы біледі. Оның шығармашылығының ауқымы кең, – дейді Болат Мұхамедиев.

Айбек Бегалин – белгілі суретші, Қазақстан Суретшілер одағының мүшесі, Қазақстан Республикасының Мәдениет қайраткері, Қазақстан Республикасы Өнер академиясының корреспон-

дент-мүшесі. Сонымен қатар, Ресей Өнер академиясының дипломанты, Қытайдың Шығыс Халықаралық өнер институтының құрметті профессоры. «Құрмет» орденімен марапатталған. Қарағанды қаласы эмблемасының авторы.

Елдің назарын өзіне бұрып, ыстық ықыласына бөленген, адамға ой салатын «Атлантида» көрмесінің 21 сәуірге дейін жалғасатынын айта кеткен жөн.

Жастар ғылымға бет бұрды

Арқаның ақ пейілі жолға шықты

Мемлекет басшысы Ұлттық ғылым академиясының отырысында «Ғылым мен технологияны, инновацияны дамыту – еліміздің бәсекеге қабілетін арттыратын негізгі саланың бірі. Біз отандық ғылымның басымдықтарын халықаралық талаптарға және ұлттық мүддемізге сәйкес айқындаймыз» деген болатын. Осы орайда Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінде «Қазақстан-2050» стратегиясын іске асыруға жастар ғылымының қосқан үлесі» республикалық студенттік ғылыми конференция өтті. Оқу орны ұжымы жиынды қазақтың көрнекті геологы, академик Қаныш Сәтбаевтың 125 жылдық мерейтойына арнады.

ми-зерттеу зертханасы бар. Университет ғалымдары инженерлік ғылымдар саласында елеулі іргелі және қолданбалы ғылыми-зерттеулер жүргізеді.

Өткен 2023 жылы ғалымдар 80 жобаны орындау арқылы жоғары нәтиже көрсетті. Бұл ғылымға жан-тәнімен берілген жастардың кәсіпқойлығы ғана емес, сонымен қатар, зерттеу жұмысына деген адалдықтың белгісі. Ғылымды қаржылан-

дырудың жалпы көлемі 1 469,3 млн. теңгені құраған.

ҚарТУ ғалымдары, сондай-ақ, ғылыми жобаларды өндіріске енгізу жоспарда екенін атады. Оқу орны басшылығы жас ғалымдардың әлеуметтік жағдайын жақсартуға барынша көңіл бөлетінін атады. Мәселен, жақында «Өндірістік процестерді автоматтандыру» кафедрасының аға оқытушысы, PhD докторанты және бірқатар ғылыми жобалардың авторы Құралай Тохметова «Жас ғалым» бағдарламасы аясында бір бөлмелі пәтердің иегері атанды.

Мемлекет басшысының бастамасымен жүзеге асқан «Жас ғалым» тұрғын-үй бағдарламасы аясында университеттің тағы алты жас ғалымына пәтер берілді.

Суреттер ҚарТУ-дың баспасөз қызметінен

Республиканың бірқатар аймақтары су тасқыны құрсауында қалып жатқанда Қарағанды облысының жұрты қарап қалмады. 12 сәуірде Қарағанды облысының Қазақстан халқы Ассамблеясы жариялаған «Жүректен – жүрекке» республикалық акциясы аясында қалалық Достық үйі ғимаратында орналасқан көмек жинау пунктінен су тасқынынан зардап шеккен Қостанай облысының тұрғындарына екі жүк көлігімен көмек жөнелтілді.

Аида РАХЫМҚҰЛОВА,
«Ortalyq Qazaqstan»

Шараға Қарағанды облысы әкімінің орынбасары Ерлан Құсайын қатысып, ұйымдастырушылар мен еріктілерге алғыс айтып, жолаушыларға ақ жол тіледі.

– Бүгін Қарағанды облысының тұрғындары мен Қазақстан халқы Ассамблеясының мүшелері атынан су тасқынынан зардап шеккен батыстағы ағайынға оның ішінде, Қостанай облысына гуманитарлық көмек жіберіп жатырмыз. Қазақстан халқы Ассамблеясының Достық үйінде арнайы өңірлік штаб құрылып, этномәдени бірлестіктердің, кәсіпкерлердің, тұрғындардың арқасында көмек жиналды. Қазір екі жүк көлігімен 40 тоннаға жуық азық-түлік және су тасқынына қажетті құрал-жабдықтар жіберілуде. Бұл жұмыс жалғасын табатын болады. Барша осы игі іске мұрындық болып, басы-қасында жүрген азаматтарға, қарағандылықтарға алғысымды білдіремін. Азаматтың азаматтығы осындай қиын-қыстау күндерде, сындарлы сәттерде білінетіні сөзсіз. Сондықтан, бірге болайық! Еліміз осындай уақытша қиындықтардан жылдам шығып, оңалып кетуіне тілектеспін, – деді Ерлан Бейсембайұлы.

Жүктің көлемі – 40 тонна. Жолға шыққан гуманитарлық көмек керуенінде қажетті заттың бәрі қамтылды. Жүк көліктері халықтан жиналған азық-түлік, киім-кешек, санитарлық-гигиеналық бұйымдармен, төсенетін жабдықтармен, генераторлар, күректер, шамдар, жатын шатырлар және т.б. заттармен жолға шықты.

Сонымен қатар, керуенді «Victory Trans» ЖШС көлік компаниясы жүк көліктерімен қамтамасыз етіп, тасымалдау шығындарын толығымен өз мойнына алған.

Гуманитарлық көмекті жинауға Қазақстан халқы Ассамблеясының мүшелері, этно-мәдени бірлестіктердің өкілдері, кәсіпкерлер, еріктілер, жастар, блогерлер, өңір тұрғындары белсене қатысып, жәрдемдескен.

– Қостанай облысына Қарағанды тұрғындары атынан екі жүк көлік көмек жіберіліп жатыр. Су тасқынынан зардап шеккен Қостанай тұрғындарына жүрегімізбен, жанымызбен бірге екенімізді білдіріп, жолға шыққалы тұрмыз, – деді Қазақстан халқы Ассамблеясының мүшесі Думан Малаев.

Суретті түсірген автор

Аяулым СОВЕТ,
«Ortalyq Qazaqstan»

ҚарТУ ректоры Сәуле Сағынтаева еліміздің геологиялық, ғылыми, мәдени және тарихи салаларына қосқан Қаныш Сәтбаевтың баға жетпес үлесін атап өтті.

– Қаныш Имантайұлы Орталық Қазақстанның ғылымы мен өндірісін дамытудың бастауында тұр. Академиктің ізін жалғастырып жүрген университет ғалымдары өткен жылы 1,4 млрд. теңгеден астам сомаға 80 ғылыми жобаны іске асырды. Университет студенттері де ғылыми және зерттеу жұмыстарының бай тәжірибесін ұсынуға Қаныш Имантайұлы есімін үлгі тұтады. Сонымен қатар, бүгінде жастарға мемлекет тарапынан жан-жақты қолдау көрсетілуде. Президент Қасым-Жомарт Тоқаев «инженерлер, жобалаушылар, агрономдар, бағдарламашылар ұлтына айналуымыз керек» деп атап өткен болатын. Қарқынды даму арқылы ғана елдің тұрақты ілгерілеуі мен технологиялық егемендігін қамтамасыз етуге болады, – деді Сәуле Сағынтаева.

Ректордың айтуынша, қазіргі уақыт-

та университеттің ғылыми ұжымында 30 ғылым докторы, 159 ғылым кандидаты, 78 PhD докторы, 238 ғылым магистрі бар. Соңғы үш жылда 57 жас ғалым диссертацияларын табысты қорғап, PhD докторы ғылыми дәрежесін алған. Бүгінгі таңда университетте ғылыми-педагогикалық магистратура бағдарламалары бойынша 572 магистрант, докторантура бағдарламалары бойынша 115 адам білім алуда. Осы орайда университеттің жас ғалымдарын қоса алғанда конференцияға 817 баяндама ұсынылған. Атап айтсақ, ҚарТУ-дың ТТ-20-1 тобының студенті «Жол-құрылыс техникаларына жасанды интеллекті пайдалану» тақырыбындағы және ГДЗМ-23-2 тобының магистранты И.Егоровтың «Темір жолдардың геологиялық мониторингінде цифрлық технологияларды қолдану» жұмысы көпшілік тарапынан ерекше қолдауға ие болды.

Университет оқытушыларының айтуынша, оқу орнында Қаныш Имантайұлының ғылым жолын жалғастырушы жастар көп. Бүгінгі таңда университетте 4 ғылыми-зерттеу институты, 12 ғылыми-техникалық орталық және 2 ғылы-

• ФЕСТИВАЛЬ

«Бөкетов көктемі»

Е.Бөкетов атындағы Қарағанды университетінің биология-география факультетінде «Ұлы даланың жеті қыры» атты гүлдер фестивалі өтті. Жалпы, университеттік «Бөкетов көктемі» фестивалінде университет ректоры Нұрлан Дулатбеков білім ордасының қызметкерлерін оқу орнының зерттеу университеті мәртебесін алуымен құттықтап, қатысушыларға көктемгі жылудық пен қуаныш сыйлағанын атап өтті.

Аяулым СОВЕТ,
«Ortalyq Qazaqstan»

Өнерлі жастар атқа міну мәдениеті, ежелгі металлургия, аң стилі, «Алтын адам», «Түркі әлемінің бесігі», «Ұлы Жібек жолы», «Қазақстан – алма мен қызғалдақтың Отаны» көріністерінен сахналық қойылым ұсынды.

Фестивальге келгендер дарынды студенттердің қолынан шыққан композициялар мен түрлі әдіс-тәсілмен дайындалған гүл

шоқтарын тамашалады. Көздің жауын алатын әр туынды өзіндік шығармашылығымен ерекшеленді.

Оқу орнының кербез қыздары ұлы даланың сұлулық символына айналған гүлдерден жасалған түрлі образда сән шеруін көрсетті. Ұшқыр қиялға ерік беріп дайындалған ерекше образдар құлды ертегілер әлеміне тап болғандай әсер қалдырып, жұртты тәнті етті. Факультет жастары фестивальге қатысқандарға гүл шоқтарын тартады.

Сурет ұйымдастырушылардан

• БІЛІМ

Таңдауың қандай, жас түлек?

Қазақта «Адам баласы өмірінде екі нәрседен қателеспейуі керек. Оның біріншісі – мамандық таңдау...» деген даналығы бар. Сол бір даналық сөзді үлкендеріміз жастарға жол нұсқау үшін айтса керек. Осы орайда облыстық білім басқармасының ұйымдастыруымен Қарағандыдағы №2 Оқушылар сарайында «Мамандықты дұрыс таңдау – табысты болашағыңның кепілі» атты ауқымды шара өтті. Мұнда Қарағанды, Саран, Шахтинск қаласы мен Абай ауданынан келген мектеп түлектері бас қосып, өңірдегі жоғары оқу орындарының өкілдерімен жүздесті.

Ербол ЕРБОЛАТ,
«Ortalyq Qazaqstan»

Шара басында «ROQED» компаниясының басшысы Мағжан Кистаубаев білім және экономика саласына қатысты арнайы семинар өткізді. Одан кейін жеті оқу орындарының өкілдері бітіруші түлектерге университет жайында кеңінен ақпарат айтты, түлектердің сұрақтарына жауап берді. Сонымен қатар, психологиялық тренингтер өткізу үшін арнайы кабинеттерде жұмыс істеді. Мұнда білікті психологтар оқушыларға арнайы курс өткізді. Оқушымен еркін сөйлесіп, соған сәйкес мінезін келетін мамандықты анықтауға көмектесті.

– Бұл шара жыл сайын өткізіледі. Түлектерге кәсіби бағдар беру мақсатында ұйымдастырылған. Жалпы, оқуын тәмамдағалы отырған түлектердің ішінде «Қай оқу орнына түссем болады?» деген сұраққа жауап таба алмай жүргендері жоқ емес. Осы мақсатта бітіруші

түлектерге ақпараттық кеңестік қолдау көрсету өткізілуде. Оқушылар сарайының фойесінде жоғары оқу орындарының имидждік өнімдерінің көрмесі ұйымдастырылды. Оқушылар өздеріне қажет ақпаратты алып, пайдасына жаратар деген ойдамыз. Мамандығын таңдай алмай жүрген түлектерге психолог мамандар көмектеседі. Өрі аймақтағы барлық білім ордасында арнайы тренингтер өтіп жатыр, – деді облыстық білім басқармасының бас маманы Арайлым Серікова.

Шахтинск қаласындағы Санжар Асфендияров атындағы жалпы білім беретін мектептің оқушысы Мәриям Лосы әлі болашақ мамандығын таңдамаған. Алайда, шығармашылыққа жаны жақын. Болашақ мамандығын айқындап, түсетін оқу орны жайында кеңінен білуі үшін осы шараға арнайы келіпті.

– Өзім шығармашылыққа жақынмын. Оның ішінде сурет салып, түрлі дизайн үлгілерін жасаймын. Мұндай дүниеге кішкентайымнан

әуестенемін. Алайда, қай саланы таңдайтындымды шешкенім жоқ. Өкем мен анам – жеке кәсіпкер. Ағам мен ағамның да өз кәсіптері бар. Бірақ, олар қазір жұмыс істеп жүрген саласы бойынша арнайы оқу оқымаған. Ал, мен жанымға жақын мамандықты таңдап, білім алғым келеді. Өрі сол саланың білікті маманы болсам деймін. Бірақ, қай жоғары оқу орнына түсетінімді шешпедім. Осы шарадан оқу орындары жайлы толық ақпарат алуға келдім, – дейді Мәриям.

Қарағандыдағы №66 мектептің 10 сынып оқушысы Диана Дүйсенова болса, мамандығын таңдап қойыпты. Болашақта логoped-дефектолог маманы болсам дейді. Ал, жоғары оқу орнын әлі таңдамапты. Сол үшін осы шараға келіп, жоғарғы оқу орындары жайлы толық мәлімет алуды жөн көрген.

– ҰБТ-ға биология және география пәнін таңдап отырмын. Болашақта білікті дефектолог болғым келеді. Әжем – медбике. Ал, анам – бухгалтер. Отбасымда педагог болған ешкім жоқ. Бірақ, мен осы салаға қатты қызығамын. Дефектолог – ауытқуы бар балалармен жұмыс істейтін маман иесі. Өріне, ондай жұмыс істеу оңайға соқпасын білемін. Өзім балаларды жақсы көремін. Бәлкім, содан шығар, осы салаға барғым келеді. Балалармен жұмыс істеп, қолымнан келгенін жасағым келеді, – деді 10 сынып оқушысы.

Ал, Абай ауданы Қаныш Сәтбаев атындағы қосымша білім беретін мектептің 11 сынып оқушысы – болашақ мұғалім. Мамандығын да, білім алатын оқу орнын да таңдап қойған түлектердің бірі.

– Оқуымды тәмамдап, Е.Бөкетов атындағы Қарағанды университетінің филология факультеті, қазақ тілі және әдебиеті мамандығына түскелі отырмын. Әулетте мұғалім болған ешкім жоқ. Бәрі – басқа сала мамандары. Оқуыма түссем – әулеттегі жалғыз филолог боламын. Осы мамандықты таңдауыма ұстазым Абай Кәлімұлы түрткі болды. Ол кісінің ақылы, оқушылармен жұмыс істеуі, жалпы, ұстанымы ұнайды. Өрі жанымға жақын. Осыны ұстазым да байқаса керек, «Сенен жақсы мұғалім шығады» деп ақылын айтты. Адағы уақытта емтихандарымды ойдағыдай тапсырып, студент атанамын, – деді болашақ мұғалім.

Демек, әр жас мамандықты өз бойынан іздеуі керек. Аталған жиыннан біз осыны түйдік.

Суретті түсірген автор

Әнші Ержан Базарбеков – 50 жаста

Әннің рухын көтерген

Осынау ұзақ ғұмырымда әлемнің біраз елінде болдым. Ол елдердің дәстүрінен де, тарихынан да, өнері мен мәдениетінен де біршама хабардармын. Бірақ, қазақтай ұлы халық көрмедім десем, қателесе қоймаспын. Бүкіл өмір заңдылығын оймақтай ойға сыйғызған халықтың мақал-мәтелінің өзі неге тұрады?! Әлемнің керемет ғұламасы айтты деген сөзді бабаларымыз әлдеқашан айтып қойған. Ештеңеге таңғалуға болмайды. Бәрі қазақтың дүниетанымында, дәстүрінде, өнерінде тұнып тұр...

Мәселен, халық әндерін тыңдап көріңіші. Қандай ғажап! Сазы мен сөзі үйлескен, тыңдаған адамның жүрегін ерекше сезімге бөлейтін күлдіретін ай-теанызшы. Ақан, Біржан, Естай, Балуан Шолақ, Үкілі Ыбырай, Мәдилердің әні қазақ барда мәңгілік жасай беретін өлмес, өшпес мұра. Қазір тыңдаған сәтінде-ақ ұмыт болатын даңғаз, даңғой, мағынасыз, мәнсіз әндер қаптап кетті. Халық әндері сияқты жүрегіне жылылық ұялатпайды. Қайта естіген сәтте-ақ адамды есенгіретіп тастайды, басыңды ала қашқың келеді.

Сондықтан да, екі-үш ғасыр өтсе де, өзінің мәні мен мазмұнын жоғалтпай келе жатқан халық әндері мен халық композиторларының мұрасын жиі насихаттай берген дұрыс. Өйткені, ол әндер бүгінгі ұрпақты өз ұлтын сүйеге тәрбиелейді. Осындай ізгі

жолды жалғап жүрген әншінің бірегейі – менің Ержан Базарбеков бауырым. Ержан ән салғанда ерекше толғаныста, тебіреністе боламын. Тынысы кең, дауысы асқақ нағыз ұлы даланың әншісі. Білуімше, кәсіби музыка орнында оқымаған табиғи талант. Заманында Ақан сері, Біржан салдар нотасыз-ақ музыка шығарып, асқақтатып ән айтқан ғой. Мына Ержанды солардың нағыз жалғасы, ән өнерін жалғастырушы ізбасары дер едім. Ержанның сөзі анық, әуенінің бояуы қанық. Тыңдарманын әнмен тәрбиелейтін жігіт. Әншіге керекті – ең алдымен дауыс. Тәңір сол қасиетті Ержан әншінің бойына дарытқан. Ержан құдай берген сол талантты өзінің әншілік өнерінде өте жоғары деңгейге көтере білді. Иманактың топырағы киелі ғой. Ән салғанда Сәкен ағасы сияқты Сарыарқаның сән-салта-

натын көз алдыңа әкеледі.

Ержан әншінің тағы бір қасиеті шешендігі, сөзге ұсталығы дер едім. Мағыналы, мәнді сөйлейді. Қазақтың салт-дәстүрін жақсы біледі. Мұның бәрі оның әншілік болмысын одан әрі толықтыра түсетін қасиеттер. Әншіге жігер, рух керек. Қазақ мұны арқасы бар деп те жатады. Ержан рухты, арқалы әнші. Халқымыз дауысы қозы көш жерге жетіп жатыр деп айтушы еді риза болғанда. Сірә, сол сөз осы Ержан сияқты әншілерге қатысты айтылса керек.

Биыл Ержан балам ердің жасы елуге толып жатыр екен. Мерейлі жасың құтты болсын, айналайын! Қолыңнан домбыраң түспесін. Әніңді асқақтатып, халқыңның рухын көтере бер!

Темірғали КӨКЕТАЙ,
XX ғасырдың көрнекті ғалымы

Серік АҚСҰҢҚАРҰЛЫ

Ғабең* қайда? Ержан бауырыма

Сәкен кеткен...
Ахаң** да кетіп еді,
Акселеусіз Арқа да жетім еді!
Жалғыз өзі сол Ғабен Жаңарқаның,
Жаһандағы сыңары секілді еді!

Сен, бауырым, солардың соңғысы ма ең,
Қайталанбас қазаки болмысымен?
Сен қаныңмен онымен бірге тусан,
Мен жаныммен бір тұғам сол кісімен!

Енді қашан Ғабендей ұл туады?
Туа салып қиянға ұмтылады?
Қарағанды дейтұғын бұ шаһарда,
Ғабен тұрған үй қайда?!...
Кім тұрады?

Үңірейген орыны мұңайтады,
Хан айтатын сөзді енді құл айтады!
Қарағанды дейтұғын бұ қалада,
Ғабен айтар сөзді енді кім айтады?!

Еңіреген ерім дер ел екенбіз,
Кемел жұрттың көбінен кем екенбіз!
Енді қалған ғұмырда «Ғабен қайда?!» –
Деп өтеміз осында сен екеуміз...

*Ғабдолла Құлқыбаев,
**Акселеу Сейдімбек

Арқа – өнердің кіндігі

Ержан ән салғанда, есіме ұстазым Жүсіпбек Елебеков түседі. Өйткені, Жүсекең дархан даланың төсінен шыққан тума таланттарды, ел ішінде дәстүрлі әнді кәсібилікпен шырқаған дарындарға тамсанатын-ды. Жүсекең бізге дәріс кезінде сондай дарындарды жиі тілге тиек ететін. Сонда Бабақовтар әулетін айтушы еді. «Қасымжан, Досымжан, Қосымжан, Сейітжан, Есімжан, Рәбиға – ағайындылар шетінен әнші-тін. Бірінен-бірі асады. Сейітжан 7-8 шақырым жерден әулеткенде, тура құлағымыздың түбінен ән шырқағандай естілетін. Бір әнін тыңдап барып, ұйқыға кететінбіз» деуші еді. Жүсекең айтқан дәл сондай дала сахнасында жасындай жарқырап жүрген, далалық өнер дәстүрінің нәзік қылын үзбей жалғап келе жатқанның бірі һәм бірегейі осы – Базарбековтер әулеті деп мың айта аламын.

Бұл әулеттің балаларының бәрі дерлік менен тәлім-тәрбие, дәріс алды. Ақылымды айтып, жол сілтей білдік. Жалпы, өнер деген өренге құшағымыз қашан да ашық. Өнерде жалғыз, саяқ кетпей, соңымыздан осы Ержан секілді өнерпаздың қаулап өскеніне бек қуанамыз.

Арқа өңірі – әншілікпен әмбеге әйгілі. Кәкімбек Салықовтың дүниеден өтерінде айтқан мына бір сөзін осы арада айта кетсек, еш есіліпті әрі сөкетіпті жоқ болар. «Бір кезеңде әнді ту қылған Көкшетауда ән қалған жоқ, ән Арқаға, Жаңаарқаға ауған екен. Қазір өнердің кіндігі – Арқада жатыр» дегенінде зор мән-маңыз бар.

Бұл арада тек қана Жаңарқа емес, Қарағанды облысының барлық өңірі әнге, күйге ерекше ден қойғанын айтады ақын. Қазналы Қарағанды – дәстүрді үзбей, бүгінге жалғап келе жатқан бірден-бір аймақ. Осындай өнерге ынтық өлкеде Ержанның кәсіби тұрғыда шыңдалып, кемеліне келуі заңдылық ендеше.

Әрине, ұстазсыз шәкірт жоқ. Шәкірт ұстаздан білім алған соң өнерін өрістетуге тиіс. Міне, сол өнерін өрістеткен біртуар әнші – Ержан. Бүгінде жасы да, жиган тәжірибесі де, кәсібилігі де, оның ән қорының байып, толысқанын көрсетеді. Бүгінгі әнші Ержан кемеліне келген, кәсібиліктің биік шыңына шыққан Ержан!

Бәріміз ұстазға еліктедік. Бәрі еліктеуден басталады. Мен кезінде Игілікке, Жүсекеңе еліктедім. Одан әрі жалғап, оны дамыту әркімнің еңбегіне байланысты. Ол еңбек – репертуар, ән байлығы. Әнді толық меңгерген сайын шеберлік арта түседі. Ержанның бұл орайда үздіксіз ізденетін еңбекқорлығына риза боламын. Сондықтан да, Ержанның орындауында тыңдарманының жанын жұбатып, көңіл құсын көкке ұшыратындай бір қайталанбас жағаттық бар. Бұл – Құдайдың өзі берген дарыны.

Біз әнді ХХІ ғасырға жеткіздік. Ержандардың міндеті ХХІІ ғасырға жеткізу. Булардың жүгі, қазіргі компьютер мендеген кезеңде, бізден ауырылау.

Қайрат БАЙБОСЫНОВ
Қазақстанның Халық әртісі,
Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты

Үніңнен жақұт өрген, манат жанып...

Арқаның ардабоз әншісі
Ержан Базарбековке

Сал дәурен, сері самал, күні шүлен,
Керімсал жұпарыңнан нұр ішіп ем.
Бауыры Иманактың әнге айналған,
Ақбоздың әсем басқан жүрісінен.

Ақбоздың төрт тұяғы тайпаланып,
Арда Ақын ақ уыз ән айтары анық!
Шыңында шындықтың өшкен жұлдыз,
Қуантты қарашаны қайта жанып!

Қайтара алмай жүргенде есемді құр,
Азат күн арайланып, әкелді нұр!
Арқаның айдынына аққу қонып,
Ән болып асқақтады Сәкен ғұмыр!

Өтті ғой, заманалар дидар ғайып,
Тәңірге Тәубе! Қалай иланбайық.
Қолына домбыра ұстап он үшінде,
Мініп ең Ержан бауыр нұрлан қайық!

Майда ескен, мамыр кеште қанат қағып,
Үніңнен жақұт өрген, манат жанып.
Қозы көш жерге жетіп, қоңыр дауысың,
Кетуші ең ән айтқанда қанаттанып.

Әніңнің әсерінен оттай жанған,
Ару да кірпіктерін қақпай қалған...
Жасындай жарқ еткенде күміс үнің,
Үйірі қысырақты тоқтай қалған!

Алшандап аргымақтай алты жасар,
Үш жүзге мәшһүр болып даңқын асар!
Рухы риза болған сері Ақанның,
Әніне басқан кезде «Алтыбасар».

Беу, Ержан! Немересі Базарбектің,
Жалғанды өнеріңмен базарды еттің!
Барасың қанат қағып қияндарға,
Ғажабын еркін сезіп, ғазал көктің.

Ол рас, көшмегі мен сыйға баттын,
Ән кеуде, күміс көмей, күй қанаттым!
Базарың Сәкен дәуір көзге әкелген,
Ардабоз бір ұлысың Иманактың!

Қойлыбай АСАН,
Қазақстан Республикасының
мәдениет қайраткері

Ержан БАЗАРБЕКОВ:

ӘН – қазақтың жаны

Әннің естісі – халық әні. Бүгінде дәстүрлі ән деп айдар таққан бұл әндер қазақпен бірге жасамақ. Арқаны – дәстүрлі әннің ордасы санайды былайғы жұрт. Олай дейтін жөні де жоқ емес. «Қазақтың Арқаға барсаң, әншімін деме» дегені содан да қалса керек. Туа біткен талантымен тәңгі еткен Ержан Базарбеков – сол дәстүрлі әнді ту еткен әншілердің бірегейі. Орайы келін әнішімен аз-кем сұхбат құрған едік...

– Әнді жаныңызға серік еттіңіз. Ержан десе, дәстүрлі ән, дәстүрлі ән десе, Сіздің есім қатар аталады. Әңгіменің әлкісесың ерекше дарын, талантыңыздан бастасақ. Әнге құштарлық туа біткен дарын дейді сізде...

– Өнер Жаратқан неміздің бойымызға атаның қаны, ананың сүтімен сіңірген қасиеті деп білемін. Әкем де өнерден қара жаяу емес, домбыраны шебер шертпесе де, ән салатыны бар еді. Шешем марқұм да сөзге шешен-тін. Нағашыларымыз домбыра шертпесе, отыра алмайтын. Осының бәрі бізге жұғысты болған секілді. Ән десе, жұдырықтай кезімдің жүрегімді лүп-лүдтеп тұрды. Алдымыздағы ас ішүсіз, алаңдағы асық ойнауыс қалар еді әнге құмартқанда.

Әкеміз мен туған жылы Сәкеннің 80 жылдығында оның образын сомдап шығып, «Тау ішінде» әнін әулеткенін де кездесіскілік деу бекер болар. Сол уақытта Иманак бауырында Сәкен тойы қарсаңында Жаңарқаның барлық ауылынан Сәкен бейнесін сомдайтын адам іздепті. Сонда таңдау әкейге түсіпті. Әкей домбыраны жүйрік шертпесе де, Сәкеннің «Тау ішінде» әнін айтып, ақбоз атпен орталық саябақтан өткені көптің есінде. Оны көзкөргендер әлі күнге дейін айтып отырады. Сол тойда Жаңарқа ауданының

мәдениет бөлімін басқарған ағамыз әкеме шағын домбыра тарту етіпті. Ол домбыра үйде, төрдің төбесінде ілулі тұрады. Баламыз ғой, сол домбыраны алып, ынта-шынтамызбен ай кеп дыңғырататынбыз. Құлағымыз шалған, жанымызға жаққан әндерді домбыраның қос ішегіне түсіруге барымызды саламыз. Өзіңіз білесіз, ол кезең қазіргі замандай емес. Көргенді, естігенді жалма-жан жазып ала қоятын құрал-жабдық жоқ. Тек есте сақтау мен құймақұлақтық арқылы атақты әнші ағаларымыз шырқаған әндерді перне қуалап, жаттап алуға ұмтыламыз. Сол бір кезеңде телелдидардан Қайрат Байбосынов, Жәнібек Көрменов ағаларымыз ән айтып жатады. Бар ынтамызды, зейінімізді салып, сол әнге айрандай ұйымыз. Бір әннің ұзақтығы екі-ақ минут. Сол екі минутта бәрін қалт жібермей қадағалап, санаға сақтап алуға тырысамыз. Ән аяқталысымен төрдегі домбыраны ала салып, сабалай жөнелеміз. Әнге құмарлығымыз солай басталды. Ол кезең пластика заманы болды. Қолы жеткендер төргі үйіне радио қойып қоятын. Біздің үйде де болды. Әкем қалаға барған сайын Қайрат Байбосыновтың әні жазылған пластинкаларды алып келетін. Қонақ келерде, кейде өзі үйде болғанда қояды. Қайрат ағаның әндерін, тыңдап «Не деген дауыс?» деп там-

Сурет кейіпкердің өзіне арналған

санамыз. Біз осылай әнге шөлдеп ержеттік.

Негізі, мен өзі өнерге әскерден келген соң ден қойдым. Жиырмадан асқан шағым. Әрине, оған дейін мектептерде, кештерде ән айтсамыз, күй шертсеміз. Гитараман де ән салып қойып жүрдік. Бірақ, оның бәрі өнерге деген кішкентай қадамдар ғана екен. Бала кезімізден Сәкеннің әндерін жаттадық. Үлкендердің Сәкен әнін айтқанына қарап өстік. Одан Қарағандыға келіп, Қарағанды мемлекеттік университетіне оқуға түсуім – рухани ортаға жетектеп әкелді. Сол уақыттан бастап, өнерге қызмет етуге белді буып, тастүйін бекіндім.

– Халықаралық, республикалық талай байқаулардың

жүлдесі қанжығанызда. Әлбетте, оның бәрінде талантыңыз тәтті еткені мәлім. Осы өнер жолында өзіңізге бағыт сілтеп, бағдар көрсеткен, ұстаз тұтқан, демеушілік еткен тұлғаларыңыз кім екен?

– Мен өзім Қарағанды мемлекеттік университетінде заң факультетінде оқыдым. Әдейі арнайы өнерге тән білім алған жоқпын. Бірақ Қайрат Байбосынов ағаның дәрісінен толық сусындадым. Қайрат ағамыз бізді «менің заочниктерім» дейді. Өнерде жүрген соң мәдениеттану мамандығын меңгердім. Өнер жолында ұстаздық еткен әскерден келген жылдары ауылда Қанат Аманжолов деген ағам болды. Сол кісіден біршама әндер үйрендім. Одан кейін Ерлан Төлеутаев ағамды баса айтқым

келеді. Маған аға, Ұстаз болды. Жанынан қалдырмай алып жүрді үнемі. Мейірхан Адамбеков, Жаксыгелді Кемалов, Құрмаш Ыбышев ағаларымыздан өрнек алдым. Сол өрнекпен келе жатырмыз.

– Шәкірт тәрбиелеп, өзіңіз өнерге баулыған бауырларыңыз бар ма?

– Мен арнайы ешкімге дәріс беріп жатқаным жоқ. Бірақ, маған еліктейтін бауырларымыз бар екен. Соның біреуі кешіме қатысады. Ол Тәттімбет колледжінде оқитын күйші. Алайда, маған еліктеп ән айтады екен. Десек те, мені ғана емес, Қайрат, Жақан ағаларымды тыңдаса деймін. «Болар бала қонақшыл, болар құлын саяқшыл» дейді қазақ. Сол бала Алла қаласа, кешімде сахнада ән шығарайды. Ол менің алғаш орын-дараң Илия Жақановтың «Арқа аруы» әнін тарту етеді. Ол батырдың есімі – Нұрмұхамед Жақанов. Құдайға шүкір, бауырларымыз бар жер-жерде. Кейде ата-аналары да хабарласып жатады. Білгенімізше, қал-қадірімізше жол көрсетеміз. Өзімнің де үш бірдей інім әнге әуес. Ербол, Ернұр, Жасұлан үшеуі де домбыра шертіп ән салады. Жасұлан кәсіби білім алған, осы Қайрат Байбосынов ағамның немере шәкірттері саналады. Соңымызда дәстүрлі әнді жалғайтын бауырларымыз көптеп шықса деген арман-тілегіміз бар. «Ел іші – өнер кеніші» емес пе?

– Дәстүрлі әннің бүгінгі деңгейі туралы пікіріңіз қандай?

– Қазіргі дәстүрлі әннің деңгейі жақсы, Құдайға шүкір. Ән қазақ қазақ болғалы жасап келеді. Қазақ әнінің дәуірлеген заманы –

XIX ғасыр. Ол – қазақ әнінің салтанат құрған кезі. Оның басында Біржан салдың заманы. Ақан сері, Естай, Жаяу Мұса, Балуан Шолақтар алтын дәуірін жасап кетті. Сол дәуірді, содан қалған әнді Қайрат ағалар Жүсекеңнен дәріс алып, XIX ғасыр әнін, бізге, ХХІ ғасырға жеткізді. Енді содан біз үйреніп, жалғап келеміз. Қайрат ағаның шәкірттері баршылық. Қарағандының өзіндегі, басы Мейірхан ағамыз, марқұм боп кетті, Жақан ағаларымыз – ақсақалымыз. Құрмаш Ыбышев, Ерлан Төлеутай, Ержан Құжыманов, одан беріде келе жатқан менің қатарым, замандастарым Сержан Мұсайын, Дәуренбек Өркеновтер. Өнердегі бауырларым – Дулат Ақанов, Медет Осатаевтар Тәттімбет атындағы колледжде дәріс беріп жатыр. Қазақ қазақ боп тұрғанда халық әні қалмайды. Ән – қазақтың жаны ғой, шіркін!

Сұлтанмахмұттың «Қазақтың әні кетсе, сәні кетеді» дегені бар. Қазақтың бар болмысы әнде. Қазақ бар болмысын әнге жазып кеткен. Дүниеде қазақ барда халық әні қалмайды. Шетелге шыққанда біз эстрадамен таң қалдыра алмаймыз. Таң қалдырсақ, ұлттық киіммен шырқаған халық әнімен ғана таң қалдыра аламыз. Шетелде арнайы келіп, шетелдіктер домбыраға таңданыс білдіріп жатады. «Қандай аспап?» десіп. Міне, біздің ұлттық болмыс қайда жатыр?!

– Сүбелі сұхбатыңызға мың алғыс! Ұлттық өнерді өрістetter шәкірттеріңіз көп болсын!

Сұхбаттасқан
Жан АМАНТАЙ
«Ortalyq Qazaqstan»

• ТАҒЫМ

Ерлерді еске алды

«Ер жігіт елі үшін туады, елі үшін өледі» демекші, елі үшін от кешкен ерлер ешқашан ұмытылмақ емес. Ұлттық ұланның 6505 әскери бөлімінде «Ерлік күні» шарасы өтті. Жиынды «Орталық» өңірлік қолбасшылығы қолбасшысының тәрбие және әлеуметтік-құқықтық жұмыстар жөніндегі орынбасары полковник Берік Токтаров жүргізді.

Интернационалдық міндетін атқару барысында ерлікпен қаза тапқан 17 жауынгердің рухына тағзым ету үшін, марқұм болған жерлесіміз Еркебұлан Мақажановтың ағасы Жайық Мақажанов, Қарағанды қалалық мәслихатының депутаты, Тәжік-Ауған шекарасында қызмет еткен запастағы капитан Шүкіржан Құлжанбеков, «Орталық» өңірлік қолбасшылығының ардагерлер кеңесінің төрағасы запастағы генерал-майор Ерсайын Шамғонұлы, облыстық «Ардагерлер одағы (Тәжік-Ауған шекарасындағы жауынгерлік қимылдары мен әскери қақтығыстарға қатысушылар)» қоғамдық бірлестігінің төрағасы Нұрболат Аяғанов, №№10, 58 орта білім беру мектептерінің «Жас бүркіт» сыныптары, бөлімнің офицер, келісімшарт бойынша әскери қызметшілері мен сарбаздары және бірқатар майдангерлері қатысты.

— Бұл күн баршамыздың жадымызда мәңгілікке сақталып қалды. Осыдан 29 жыл бұрын қаруластарымыз колонна құрамында шабуылға тап болды. Жаудың

басым күшіне қарамастан әскерілеріміз батыл шайқасты. Алайда, ішкі әскердің 17 боздағы сол жерде мерт болды. Бұл ерлік Ұлттық ұлан сапында қызмет етіп жатқан жауынгерлерге үлгі болатыны сөзсіз, — деп атап өтті полковник Берік Токтаров.

Жиын барысында мерт болған жауынгерлердің ескерткішіне гүл шоқтарын қойып, оларды бір ми-

нут үнсіздікпен еске алды.

Қаруластарының ерлігін келешек ұрпаққа насихаттап, лебізін білдіруден аға буын да қалыс қалмады. Бірі інісінің әскерге аттанғалы тұрған сәтін еске алса,

терін болдырмау мақсатында құрылған қазақстандық батальон құрамы «Пшихавр» шатқалында шабуылға тап болады. Күш тең емес ұрыста әскерилер абыройлы қорғанады. Шайқас кезінде Қа-

зақстан Республикасының Ішкі әскерлерінің (қазіргі кезде Ұлттық ұланның) 17 жауынгері ерлікпен қаза тапты. Сол күннен бастап, 7 сәуір күні жыл сайын Ұлттық ұлан қатарында еске алу шеруі өткізіліп тұрады.

Айта кетейік, 1995 жылы 7 сәуір күні Тәжік-Ауған шекарасында өздерінің интернационалдық борышын өтеуге, елге моджахедтердің заңсыз әрекет-

терін болдырмау мақсатында құрылған қазақстандық батальон құрамы «Пшихавр» шатқалында шабуылға тап болады. Күш тең емес ұрыста әскерилер абыройлы қорғанады. Шайқас кезінде Қа-

Өз тілшімізден

Сурет

шараны ұйымдастырушылардан

• ЛЕБІЗ

Азаматтарға алғыс айтамын!

«Наурыз» мейрамы өте жақсы өтті. Айтарлықтай ерекше болды. Осының бәрі аймақ басшысының талабы «AMANAT» партиясы облыстық филиалы басшыларының және облыстық мәслихат депутаттары мен басқа да мекеме басшылары белсенділігімен жүзеге асты деп білеміз.

«AMANAT» партиясы Қарағанды облыстық филиалының төрағасы Бекзат Алтыбеков ақыл-парасатты жан. Халықтың жағдайын үнемі ойлап, қолынан келгенше көмек беріп, мәселесін шешіп жүреді.

Аппаратында бірге қызмет

атқаратын азаматтармен қаланың көркеюіне үлкен үлес қосып жүргенін айта кету керек.

Мен, қария әже бір жағдайыммен алдына барған едім. Орнынан ұшып тұрып, сәлем беріп, сыйластық танытты. Үлкендердің тәрбиесін көрген, өсіп-өнген әулеттен шыққаны

байқалып тұр. Менің айтқан мәселемді шешуге қол ұшын берді.

Облыстық орталық мешіттің бас имамы Естай Айтуғанұлы да өте иманжүзді, көргені мол азамат екен. Айт мерекесінде көп шаруа атқарды. Үнемі ел-жер дегенде жаны қалмайды. Өте көпшіл екен. Біздің қаламызда жастарымызға Алла жолындағы имандылық тәрбие сапалы беріліп жатыр. Мен жасым біразға келген анамын. Менен де көмегін аянған кезі жоқ.

Қаламыз көркейіп келе жатыр.

Қазақстанның көк Туы биіктен желбіресін! Жаңа Қазақстан алға жылжып, дами берсін!

Аналық ақ жүрегіммен әкімге, «AMANAT» партиясы облыстық филиалының төрағасына, депутаттарға, бас имамға мың алғыс айтамын! Елге жасаған жақсылықтары өздеріне еселеп қайтсын! Бала-шағасының қызығына тоймай, еліне адал қызмет ете берсін!

Ырыс ТӘЛМЕКЕЕВА, зейнеткер

«Қарағанды облысының ветеринария басқармасының ветеринария басқармасының «_____» 2024 ж. № _____ бұйрығына № 1-2 қосымша

Қарағанды облысының ветеринария басқармасының «Қарағанды қалалық ветеринариялық станциясы» шаруашылық жүргізу құқығындағы коммуналдық мемлекеттік кәсіпорны басшысының бос лауазымына орналасуға конкурс жариялау туралы хабарландырудың мәтіні

«Қарағанды облысының ветеринария басқармасы» мемлекеттік мекемесі (100000, Лободы көшесі, 20-й, анықтама үшін телефон: 8 (7212) 56-41-05, электрондық пошта: asen-fin@mail.ru) Қарағанды облысының ветеринария басқармасының «Қарағанды қалалық ветеринариялық станциясы» шаруашылық жүргізу құқығындағы коммуналдық мемлекеттік кәсіпорны басшысының бос лауазымына орналасуға конкурс жариялайды.

Кәсіпорынның негізгі қызметі: Кәсіпорын қызметінің мәні ветеринария саласында бірыңғай саясатты қалыптастыру және жүзеге асыру мәселелері бойынша Қазақстан Республикасы Заңдарының, Қарағанды облысы әкімінің, Қарағанды қаласы әкімінің өкілдерінің талаптарын жүзеге асыру болып табылады. Кәсіпорын қызметінің мақсаты: халықтың денсаулығын жаңарту мен адамға ортақ аурулардан қорғау, жануарларды аурулардан қорғау және оларды емдеу, Қарағанды қаласы аумағында ветеринариялық-санитариялық, эпизоотиялық және эпизоотиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету болып табылады.

Функционалдық міндеттері: кәсіпорынның Жарықсына сәйкес жалпы басшылық жасау және шаруашылық жүргізу құқығындағы коммуналдық мемлекеттік кәсіпорының қызметін қамтамасыз ету.

Конкурсқа қатысушыларға қойылатын талаптар: Білімі – жоғары «Ветеринария» мамандықтары бойынша (Ветеринария).

Мамандығы бойынша ветеринария саласы бойынша басшы лауазымдарда кемінде 5 жыл жұмыс өтілінің болуы тиіс.

Қазақстан Республикасының Конституциясы, Қазақстан Республикасының Жер және Экологиялық кодексі, Қазақстан Республикасының «Агроөнеркәсіптік кешенді және ауылдық аумақтарды дамытуға мемлекеттік реттеу туралы», «Ветеринария туралы», «Қазақстан Республикасындағы тіл туралы», «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы», «Ғылым туралы» Заңдарын және кәсіпорынның өндірістік-шаруашылық және қаржы-экономикалық қызметін және кәсіпорынның дамуының айқындалған өндірістік қызметі мәселелері бойынша басшылық, нормативтік, нұсқаулық және әдістемелік материалдарды; кәсіпорынның құрылымының мамандануын және ерекшелігін, кәсіптер мен шығыстардың бюджеттік сметасын және табыс әкелетін қызметінен алынған қара-

жат бойынша кірістер мен шығыстар сметасын жасауды және келісудің тәртібін, кәсіпорынның шаруашылығын жүргізу және басқару әдістерін, тиісті ауыл шаруашылығы саласының ғылыми жетістіктері мен озық тәжірибесін, еңбек, азаматтық, әкімшілік және қылмыстық заңнама негіздерін, экономика, еңбекті ұйымдастыру және басқару негіздерін; ішкі еңбек тәртібі қағидаларын; еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау мен өрт қауіпсіздігі жөніндегі қағидаларды регламенттейтін Қазақстан Республикасының заңнамалық және өзге де нормативтік-құқықтық актілерін білуі қажет.

Конкурс Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 2 ақпандағы №70 бұйрығымен бекіткен мемлекеттік кәсіпорынның басшысын тағайындау және аттестаттау, сондай-ақ оның кандидатурасын келісу қағидалары негізінде өткізіледі.

Конкурсқа қатысу үшін қажет құжаттар: 1) конкурсқа қатысу туралы өтініш; 2) мемлекеттік және орыс тілдеріндегі түйіндемесі; 3) білімі туралы құжаттардың көшірмелері; 4) Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 35-бабында көрсетілген еңбек қызметін растайтын құжаттар; 5) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндетін атқарушының 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығымен (Нормативтік-құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №21579 болып тіркелген) бекітілген «Медициналық анықтама (дәрігерлік кәсіби-консультациялық қорытынды)» №075/с нысаны бойынша анықтама.

Конкурсқа қатысушы өзінің біліміне, жұмыс өтіліне, кәсіби даярлық деңгейіне қатысты қосымша ақпаратты (біліктілігін арттыру, ғылыми дәрежелер мен атақтар беру, ғылыми жарияланымдар туралы құжаттардың көшірмелері, сондай-ақ бұрынғы жұмыс орнының басшылығынан ұсынымдар) ұсына алады.

Құжаттар, ресми бұқаралық ақпарат құралдарында конкурс өткізу туралы осы хабарландыру жарияланған күнінен бастап 15 күнтізбелік күннің ішінде тапсырылуы тиіс.

Әңгімелесуге жіберілген үміткерлер, Қарағанды қаласы, Лобода к-сі, 20 орналасқан Қарағанды облысының ветеринария басқармасында конкурсқа қатысуға жіберілгендер тізімін бекіткен күннен бастап он күнтізбелік күннің ішінде әңгімелесуді өтеді.

Текст объявления о проведения конкурса на занятие вакантной должности руководителя коммунального государственного предприятия на праве хозяйственного ведения «Карагандинская городская ветеринарная станция» Управления ветеринарии Карагандинской области

ГУ «Управление ветеринарии Карагандинской области» (100000, ул. Лободы, 20 телефон для справок 8 (7212) 56-41-05, электронная почта: asen-fin@mail.ru) объявляет конкурс на занятие вакантной должности Руководителя коммунального государственного предприятия на праве хозяйственного ведения «Карагандинская городская ветеринарная станция» Управления ветеринарии Карагандинской области.

Основная деятельность предприятия: Реализация требований Закона Республики Казахстан, распоряжений акима Карагандинской области, акима города Караганды по вопросам формирования и осуществления единой политики в области ветеринарии. Целью деятельности предприятия является: охрана здоровья населения от болезней, общих для животных и человека, защита животных от болезней и их лечение, обеспечение ветеринарно-санитарной, эпизоотической и эпизоотической безопасности на территории города Караганды.

Функциональные обязанности: Общее руководство и обеспечение деятельности коммунального государственного предприятия на праве хозяйственного ведения в соответствии с Уставом предприятия.

Требования к участникам конкурса: Образование – высшее по специальностям «Ветеринария» (Ветеринария).

Стаж работы по специальности на руководящих должностях в сфере ветеринарии не менее 5 лет.

Знание Конституции Республики Казахстан, Земельного и Экологического Кодекса Республики Казахстан, законов Республики Казахстан «О государственном регулировании развития агропромышленного комплекса и сельских территорий», «О ветеринарии», «О языках в Республике Казахстан», «О противодействии коррупции», «О науке», законодательные и иные нормативные правовые акты Республики Казахстан, регламентирующие производственно-хозяйственную и финансово-экономическую деятельность предприятия и определяющие приоритетные направления развития предприятия; специализацию и особенности структуры предприятия; порядок составления и согласования бюджетной сметы доходов и расходов и сметы доходов и расходов по средствам, полученным от приноса-

щей доход деятельности предприятия, методы хозяйствования и управления предприятия, достижения науки и передового опыта в соответствующей отрасли, основы трудового, гражданского, административного и уголовного законодательства, основы экономики, организации труда и управления, правила внутреннего трудового распорядка, правил по безопасности и охране труда и пожарной безопасности.

Конкурс проводится на основе Правил назначения и проведения аттестации руководителей государственного предприятия, а также согласования его кандидатуры, утвержденных приказом Министра национальной экономики Республики Казахстан от 2 февраля 2015 года №70.

Необходимые для участия в конкурсе документы: 1) заявление об участии в конкурсе; 2) резюме на государственном и русском языках;

3) копии документов об образовании; 4) документы, подтверждающие трудовую деятельность, указанные в статье 35 Трудового кодекса Республики Казахстан (далее – Кодекс); 5) справку по форме №075/у «Медицинская справка (врачебное профессионально-консультативное заключение)», утвержденной приказом исполняющего обязанности Министра здравоохранения Республики Казахстан от 30 октября 2020 года № ҚР ДСМ-175/2020 (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов за № 21579).

Участник конкурса может представить дополнительную информацию, относительно его образования, стажа работы, уровня профессиональной подготовки (копии документов о повышении квалификации, присвоении ученых степеней и званий, научных публикаций, а также рекомендаций от руководства с предыдущего места работы).

Документы должны быть представлены в течение 15 календарных дней со дня публикации данного объявления о проведении конкурса в официальных средствах массовой информации.

Кандидаты, допущенные к собеседованию, проходят его в Управлении ветеринарии Карагандинской области в течение десяти календарных дней со дня утверждения списка лиц, допущенных к участию в конкурсе.

Еске алу

Шет ауданы, Кеншоқы ауылының тумалары, ардақты әке, қимас бауыр, білікті маман, елге сыйлы абзал азамат **Қияш Мұқарамұлы ЖЕКСЕНБАЕВТЫҢ** дүниеден өткеніне 40 күн, аяулы ана, асыл жеңгеміз **Гүлшат Қасымбекқызы ЖҰМАБЕКОВАНЫҢ** дүние салғанына 1 жыл толып отыр. Балаларына мейірімді әке-ана, бауырға қамқор, жанашыр бола білген ардақты асыл жандарымызды сағына еске аламыз!

Қияш Мұқарамұлы (1963-2024) 1985 жылы Алматы зоотехникалық малдәрігері институтының малдәрігері мамандығы бойынша тәмамдап, саналы ғұмырын ауыл шаруашылығына арнаған, оның ішінде, мал шаруашылықты дамыту жолында аянбай еңбек еткен біртуар азамат еді.

Диплом алып келген соң туған ауылы Кеншоқыда малдәрігері болып бастап, одан соң ветинспектор, 2004 жылы мемлекеттік қызметке өтіп, осы сала бойынша ауыл әкімдігінің бас маманы қызметін өмірінің соңына дейін атқарды. Білімді де білікті кәсіби маман болғанына ел қуа. Ауыл шаруашылықты дамытуға қосқан үлесі үшін ауылдық, аудандық, облыстық деңгейде түрлі Алғыс хат, Құрмет грамоталармен марапатталған.

Адамгершілік қасиеті ерекше еді ғой, шіркін! Қабақ түйіп, дауыс көтермейтін. Жүрегі – таза, жан дүниесі мейірімге толы еді!

Гүлшат Қасымбекқызы (12.02.1976 – 18.05.2023) да бірнеше жыл ауыл мектебінде хатшы, мектепке дейінгі сыныпқа тәрбиеші, кейіннен ауыл әкімдігінде маман болып қызмет атқарған. Жеңгеміз де істеген ісін тиянақты орындайтын пысық еді. Ағайынға сыйлы, жақынға жанашыр, мейіран еді. Өкініштісі, ғұмырлары қысқа болды. Сағынамыз, жоқтаймыз, бірақ Алланың жазуына не шара! «Жазмыштан озмыш жоқ» демекші, біздің қолымыздан келері – құран бағыштау. Екеуінің жымыған келбеті, нұрлы бейнелері мәңгі жүрегімізде.

Ағамыз бен жеңгеміздің рухтары пейіште шалқасын. Жандары жәннатта, жатқан жерлері жайлы, топырағы торқа болсын! Артын да қалған ұрпағы Нұрбек пен Рауанға Алла ұзақ ғұмыр берсін!

Сағына еске алушылар: балалары **Нұрбек, Рауан және бауырлары.**

20 сәуір 2024 жылы Кеншоқы ауылының «Ауыл» тойхана-сында сағат 13:00-де қос бәйтерегіміздің рухына арналған ас беріледі.

т/б

• «ТАЗА ҚАЗАҚСТАН»

Сенбілік серпін берді

Нұра ауданының тұрғындары «Таза Қазақстан» республикалық экологиялық акциясын қолдады. Тақырыптық эко-сенбіліктер барысында өңір белсенділері 96 гектар аумақты тазалап, полигонға жалпы көлемі 65 тоннадан астам қоқыс тасымалдаған.

Ерқанат КЕНЕСБЕКҰЛЫ, «Ortalyq Qazaqstan»

8 сәуірден басталған сенбілік науқанына 1500-ге жуық адам қатысты. Экологтар нұсқауына сүйенген қатысушылар 3 бірдей рұқсат етілмеген полигонды жойып, жол бойындағы қоқысты ұйымдар мен нысандар аумақтарын тазалап үлгерді.

— Сенбілік легі «Таза Қазақстан» республикалық эко-акциясы аясында «Таза өлке» тақырыбында өтуде. Ауданның сыртқы келбетін көркейту және әр тұрғын тұрмысын абат ету үшін біз 2024 жылға арналған Нұра ауданының аумағын абаттандыру, санитарлық тазарту, қоғалдандыру бойынша көктемгі екі айлықты өткізу жөніндегі іс-шаралардың кешенді жоспарын бекіттік, — делі Нұра кентінің әкімі Мұратбек Тұрапов. — Бүгінде үш сенбілік өтті. Қоршаған ортаны қорғауға бағытталған шараға 35 ұйым жұмылдырылса, оның ішінде, полиция қызметкерлері де белсенділік танытқанын атап өткен ләзім.

Сонымен бірге, тазалау амалдарына 5 бірлік арнайы техника жұмылдырылған. Жалпы ауданы 96 гектар аумақ тазартылды, қатты тұрмыстық қалдықтар полигондарына 65 тонна қоқыс шығарылды.

Қарағанды облысы бойынша Ішкі мемлекеттік аудит департаментінде мемлекеттік қызметшілерінің Ар-намыс кодексінің, «Мемлекеттік қызмет» және «Жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Заңдарының нормаларын департамент қызметкерлерінің бұзу фактілерін хабарлау үшін 9.00-18.00-ге дейін жұмыс тәртібімен 56-31-35, 56-25-82 сенім телефондары қызмет етеді. Жеке және заңды тұлғалардың өтініштеріне арналған электрондық мекенжайы fink.kar@minfin.gov.kz

д

Облыстық мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасының ұжымы Халықаралық, Республикалық ақындар айтысы мен фестивальдардың лауреаты, Қазақтың Сары Тентегі, ақын, бард, Қуаныш Максұтовқа інісі

Бектай МӘЖІКЕНҰЛЫНЫҢ

ұзаққа созылған науқастан кейін қайтыс болуына байланысты қайғысына ортақтасып, көңіл айтады.

«Сауағқа асраға» медиахолдингінің ұжымы Халықаралық, Республикалық ақындар айтысы мен фестивальдардың лауреаты, Қазақтың Сары Тентегі, ақын, бард, Қуаныш Максұтовқа інісі

Бектай МӘЖІКЕНҰЛЫНЫҢ

ұзаққа созылған науқастан кейін қайтыс болуына байланысты қайғысына ортақтасып, көңіл айтады.

Қарағанды Шинсервис

ШИНАЛАР

- жеңіл автокөліктер үшін
- жеңіл жүк көліктер үшін
- тракторлар және ауыл шаруашылығы техникалары үшін
- арнайы техникалар үшін

Арнайы дилер «Алтайский шинный комбинат» ААҚ «Росава» ЖАҚ «Матадор» ЖАҚ

ЕЗ АҒАҢ ШИНАЛАР

САТПАЙМЫЗ,

ЕЗ АҒАҢДАҒА БАҒАҒА

САТАМЫЗ

Қарағанды қ.қойма:Асфальтная көш., 22, дүкен: Бытовая көш., 14/1

тел. 8(7212) 97 20 27; 8 707 80 35 800

